

INTERNATIONAL SAVA RIVER BASIN COMMISSION

SAVANewsFlash

official bulletin of the ISRBC

no.3/may2009

Second Meting of the Parties to the FASRB

Water quality in upper and central section of the Bosna River Basin

Collection and treatment of waste from the vessels

The Geographic Information System for the Sava River Basin

CONTENT

Ι	Foreword	3
II	Second Meting of the Parties to the FASRB	4
III	Water quality in upper and central section of the Bosna River Basin	5-7
IV	History of development of the River Information Services in the Sava River Basin	8-9
V	Indicator of river kilometres for the Sava River	10
VI	Collection and treatment of waste from the vessels	11
VI	The Geographic Information System for the Sava River Basin	12-13
VII	$\left[ight]$ Emergency Situations in the Sava River Basin	14
IX	Stakeholders' involvement under the FASRB implementation	15
X	Sava river basin overview map	16

JUNE 9-10, 2009 - ZAGREB, CROATIA

PLATINA TRAINING WORKSHOP ON INTEGRATED PLANNING OF IWT PROJECTS

Work Package 5 of the Project PLATINA (Platform for the Implementation of NAIADES) is dealing with the infrastructure of the Trans-European waterway networks, and, within its work frame, is coordinating various tasks. Some of those are to be presented and discussed on the forthcoming Training Workshop to be held on June 9-10 2009, in Zagreb. The Workshop will cover the issues referring to the Study on the Hydro-Morphological Alterations resulting from inland navigation on the Danube, Draft Manual on Best Practices in Sustainable Waterway Planning, and the planned IWT development on the Sava River.

AUGUST 24-25, 2009 - ZAGREB, CROATIA

MEETING OF THE SECRETARIES OF THE INTERNATIONAL COMMISSIONS FOR PROTECTION OF EUROPEAN RIVERS AND LAKES

Each year, a Meeting of the Secretaries of the international commissions for protection of European rivers and lakes is organized with a purpose to present the realized activities and plans of the commissions, exchange of information, communication mechanisms, scope of work, modes of project financing, etc. This year, the meeting will be hosted by the Sava Commission, in Zagreb on August 24-25, 2009. In addition, this will be the first time ever since such meetings are organized, that the representatives of the Rhine and Danube commissions for navigation will be invited as well.

VERY FIRST BOATMASTER'S LICENSES HAVE BEEN ISSUED IN ACCORDANCE WITH THE DECISION OF THE SAVA COMMISSION

In April 2009, the Republic of Croatia has begun with issuance of the boatmasters' licenses for the Sava River in accordance with the Decision 32/07 on adoption of Rules on Minimum Requirements for the Issuance of Boatmaster's Licenses on the Sava River Basin. The licenses are issued by the port master offices for inland waterways by means of software application adapted for issuance of the licenses. These present the very first licenses issued in accordance with the said Decision of the Sava Commission,

and the latest information quote that Bosnia and Herzegovina and Serbia are also undergoing their preparations for issuance of the new boatmasters' licenses.

DEAR READERS,

Given the ongoing organization of the forthcoming 2nd Meeting of the Parties to the Framework Agreement on the Sava River Basin (FASRB), to be held on June 1st 2009, in Belgrade, I am pleased to take this opportunity and provide my contribution to the third issue of the SAVANewsFlash.

Four years have already passed since the Sava Commission commenced with its activities. Initial years of work have been focused on establishment of the working bodies, conceptualization of further work and setting the grounds for realization of comprehensive activities in the basin.

Activities of the Sava Commission and its expert bodies have been harmonized with the activities in the member countries to a very high extent, and their joint goal is strengthening of the integrated water management, preservation of the environment and establishment of safe navigation on the Sava River. This refers to harmonization of legislation, capacity building for purpose of implementation of laws and planning in the specified areas, as well as to preparation of grounds for investments and mobilization of resources for realization of projects. These activities also include assistance to our countries in the process of accession to European Union, namely to Bosnia and Herzegovina, Croatia and Serbia.

Adoption of the outstanding protocols, which are to regulate water management issues in the Sava River Basin, are of special significance for the Republic of Serbia. Serbia is the last downstream country in the basin and, therefore, protection against detrimental effects of waters - floods is of high importance, as well as the water quality protection, especially having in mind that the inhabitants of the cities along the Sava River are being supplied with the water from the Sava alluvium (i.e. Sremska Mitrovica, Šabac, Belgrade, etc.).

I would especially underline that the ministries and organizations responsible for issues originating from the scope of work of the Sava Commission have been actively involved in realization of its activities, and they continuously invest additional efforts in order to contribute to realization of the joint outcome - the development of the Republic of Serbia, and, complementary, of the Sava River Basin, by means of adoption and

implementation of the sectoral strategies.

Last year, in June, on the Workshop held in Belgrade under the Sava Day 2008 celebration, the high-quality draft Strategy on Implementation of the FASRB was finalized with active involvement of all respective stakeholders from the Sava countries and, later on, adopted by the Sava Commission. Enforcement of the Strategy shall ensure the necessary prerequisites for reinstating

the Sava River Waterway into the highly significant fairway - environmentally friendly and safe for navigation. Principal activities in the water management area in the forthcoming period will involve: development of the Sava River Basin Management Plan, with accompanying Programme of Measures, and preparation of the Flood Risk Management Plan. A very first result of the undergoing development of the Management Plan - Characterization of the Sava River Basin is in its final stage.

Meanwhile, the commission has passed numerous decisions related to navigation safety; the first results on waterways marking are already notable, but we are still awaiting many activities in order to meet all requirements relating to the navigation safety - as one of the terms for development of the region.

Hopefully, we will successfully continue our activities within the Sava Commission with joint forces, and in interest of the citizens living on and from the Sava River, and our SAVANewsFlash will keep on allying us and providing the information about values of the Sava River Basin and results that we achieve on our way toward improvement of the living conditions, people's work and preservation of the ecosystem in the Sava River Basin.

Publisher:

Sava Commission - International Sava River Basin Commission. Zagreb (Croatia), Nova ves 11, Tel/Fax + 385 1 488 6960, 488 6986 isrbc@savacommision.org

Executive Editor: Ljiljana Pandžić Editing Board: Kemal Karkin (B&H), Marina Halužan (CRO), Robert Kojc (SLO), Vladimir Stolović (SER); Design and Print: ISD "Cicero" Ltd.

SAVA NewsFlash is the official bulletin of the International Sava River Basin Commission, published twice per annum as a bilingual edition - in English and the chosen official language of the Sava Commission for each edition. It is aimed to present the review of most significant activities, projects and achievements of the Sava Commission in the fields covered by the Framework Agreement on the Sava River Basin, provide useful information and enable better communication of relevant stakeholders, as well as the wider public, with the Sava Commission, and, thereby, promote the values and potentials of the Sava River.

SAVA NewsFlash is available on the website of the Sava Commission at: www.savacommission.org

Aleksandar Prodanović, Deputy Chairman of the Sava Commission Director of the Republic Water Directorate, Ministry of agriculture, forestry and water management of the Republic of Serbia

SECOND METING OF THE PARTIES TO THE FASRB - JUNE 1ST 2009

According to Article 14 of the Framework Agreement on the Sava River Basin (FASRB), the Meeting of the Parties is foreseen to be held at least once every two years with the aim to review the work and actions of the Sava Commission, make decisions based on proposals and recommendations of the Sava Commission, consider and adopt proposals of new protocols and amendments to the FASRB, and consider and undertake any additional actions that may be required for fulfilment of purposes of the FASRB.

Following the outcome from the First Meeting of the Parties held on June 1, 2007, in Zagreb, the host country of the Second Meeting of the Parties is the Republic of Serbia, and the Meeting will be held in Belgrade, on June 1, 2009.

The forthcoming Second Meeting of the Parties is an opportunity for riparian states to asses the activities in implementation of the FASRB in past two years, determine further steps necessary for achievement of the agreed goals of common interest and agree upon additional activities in respect of realization of purpose of the FASRB.

At the 1st Meeting of the Parties, attended by high officials of the four countries, accent was given to the *Declaration*, strengthening the basis for and defining directions of future work of the Sava Commission, and to the adopted *Methodology of permanent monitoring of implementation of the FASRB*, introducing a set

of principles to ensure transparency in the FASRB implementation, as well as a reporting mechanism harmonized with the reporting obligations of the Parties arising from other international agreements. The reporting mechanism, introduced by the Methodology, was further developed in this period through the respective Guidelines defined by the Sava Commission, and launched by preparation of the First Country Reports on Implementation of the FASRB and their submission to the Sava Commission by the Parties. First Country Reports involve the legislative, regulatory and other measures that they have taken to implement the provisions of the FASRB, and their practical implementation. It should also be noted that implementation of the FASRB presents the enforcement of the Strategy on implementation of the FASRB, which has been further developed and adopted by the Sava Commission in the reporting period.

The information and standpoints provided by

the Parties represent a valuable input to the Sava Commission in preparation of the comprehensive Report addressing the main issues relevant for implementation of the FASRB, achieved progress, significant trends and challenges that have been perceived, and the work of the Sava Commission.

Even though the FASRB establishes good grounds of cooperation in the region in regard to waters in very ambitious and comprehensive manner, its implementation is very demanding and requires a lot of harmonised activities. Nevertheless, the two-year reporting period witnessed a considerable progress in implementation of the FASRB, providing first remarkable results towards the achievement of its principal goals, namely the establishment of the international navigation regime on the Sava river and its navigable tributaries, and progress towards establishment of sustainable water management in the Sava river basin. The forthcoming 2nd Meeting of the Parties is an opportunity for further analysis and settlements for improvement of cooperation in the Sava River Basin region.

Following the FASRB stipulating several areas that should be covered by additional protocols and conclusions from the 1st Meeting of the Parties underlining the significance of development of protocols, activities related to their development were intensified in the past period. After having discussed the draft text of the protocols at the Sava Commission sessions (and previously at the meetings of its expert groups), the Meeting on final harmonisation of the text of draft Protocol on prevention of water pollution caused by navigation to the FASRB was held in Zagreb on March 24-25, 2009. Depending on completion of the procedures required by national legislation of the Parties related to signing of the international agreements, the protocol is planned to be signed on the 2nd Meeting of the Parties.

Conclusively, the outcomes of the forthcoming 2nd Meeting of the Parties will serve as important guidelines for strengthening the basis for further improvement of implementation of the FASRB and for defining the directions of future work of the Sava Commission.

Melita Žižanović-Dakić, Special Advisor for Legal and General Affairs, Secretariat of the Sava Commission

WATER QUALITY IN UPPER AND CENTRAL SECTION OF THE BOSNA RIVER BASIN (Physico-chemical and microbiological examinations)

The examinations represent resumption of formerly regular water quality controls across the Bosna river basin ever since 1963. In the period from 1992 to 2005, these examinations were suspended owing to war, and, subsequently, a need for rehabilitation of hydraulic facilities and laboratory capacities fitted to perform examinations, that were destroyed during the war.

The examinations of surface waters on the territory of the FBiH are also conducted in the river basins of Vrbas, Una, Sana and Drina, but the control of Bosna river basin is of extreme importance since it is one of the most significant tributaries of the Sava River, especially in environmental terms.

The Bosna river basin covers the central part of Bosnia; surface of the basin is 10,457 km², out of which this paper covers analyses performed in the upper and central section of the basin, from the river mouth to the city of Doboj. The Bosna river spring is a very karst spring located in the bed of the Igman Mountain. The important right tributaries of the Bosna river are: Željeznica, Miljacka, Jošanica (rather on pollution grounds than water quantity brought into the Bosna river), Stavnja, Krivaja and Spreča, while left tributaries are: Zujevina, Fojnica, Lašva and Usora.

Water regime of the Bosna river includes pluvial snowdrifts with high waters in spring stemming from the snow melting, and somewhat smaller autumn flows resulting from intense precipitation and minor summer and winter flows.

The ratio between the available waters and a size of population for the Bosna river basin is significantly unfavourable. The Bosna river basin takes 20.4% of the BiH territory, where around 40% of the overall population lives, while only 14.1% of the total water quantity is discharged from that area. Due to inadequate pre-treatment of the utility waste waters, primarily the urban areas of: Sarajevo, Visoko, Zenica and Tuzla, the considerable organic ballast of Bosna river has been determined, owing to which the Bosna river has the poorest water quality of all controlled basins in the FBiH. Industrial waste waters in the Bosna river basin have taken approximately 78% of the waste substances source compared with the entire BiH in pre-war period, while the Sarajevo, Zenica and Tuzla regions had a dominant influence. The researches of impact of the technological waste waters in 2008 have shown that the Tuzla industrial pool is currently the biggest polluter. Due to this fact, the waters in the Spreča basin have had extremely worst quality in 2008 across the entire examined territory of the FBiH.

Owing to the above mentioned reasons (size of population and concentration of the industry in the basin, as well Water Laboratory at the "Agency for the Sava River Basin area" Sarajevo is performing regular tests of the quality of surface water of upper and central section of the Bosna river basin, that is in the area of the Federation of Bosnia and Herzegovina (FBiH) since 2006.

as the reception capacity of water recipient), the examination of the physico-chemical and microbiological characteristics of the surface water quality was performed in 2008 in the Bosna river basin covering almost 45 measurement sites divided in three test series, that is in two series of the sapro-biological tests (performed by the Faculty for Natural Sciences and Mathematics at the University of Sarajevo, Department for Biology, that provide somewhat better overview of the tested waters but are not subject of this overview).

In line with the existing "Decree on categorization of the watercourses" (BiH Official Gazette, No. 2/67) and "Decree on classification of waters with trans-republic watercourses, inter-national waters and Yugoslavia seashore waters" (SFRY Official Gazette, No. 6/78), the conditional

Requested class	No. of measur. sites	GOOD CONDITION	Relatively good condition	Poor condition	HIGHLY POOR CONDITION
l I	3	-	2	1	-
II	24	-	6	14	4
III	8	-	8	5	5

(somewhat more precise) assessment of the state of the tested waters was performed on grounds of the results obtained from the physico-chemical and microbiological tests:

The explanation of the mentioned conditional criteria, aimed at achieving as exact gradation as possible:

- good condition values of all tested parameters at all test series, for which there is the DK values, are within permitted values,
- relatively good condition values of only certain parameters, for which we have the MDK values, insignificantly exceeds the permitted value,

N		DETERMINED CLASS AS PER SERIES		REQUESTED CLASS	
Nr.	Measurement site at Bosna river basin	I			I-IV
1	Bosna - spring	I	I		I
2	Bosna — Rimski most	11-1	11-1	11-1	I
3	Zujevina — river mouth	-	111-11	111-11	
4	Željeznica — spring	1-11	1-11	I	I
5	Crna rijeka — river mouth	-	1	I	
б	BIJELA RIJEKA — RIVER MOUTH		1		
7	Željeznica — Krupac rocks	-	-	-	II
8	ZELJEZNICA — RIVER MOUTH	-	-	-	
9	Bosna — downstream from Željeznica and Zujevina	-	-	-	
10	Miljacka — river mouth	>IV	>IV	>IV	
11	Bosna — Reljevo	>IV	>IV	>IV	
12	Jošanica - River Mouth	>IV	>IV	>IV	
13	Bosna — upstream from Misoča	-	-	-	
14	Misoča — river mouth	11-111			
15	Bosna — upstream from Stavnja	-			
16	STAVNJA – RIVER MOUTH				
17 18	Bosna – downstream from Stavnja				
10	DRAGAČA – UPSTREAM FROM FOUNICA	III-I	III-II	III-I	
20	Dragača — downstream from Fojnica Zeljeznica — river mouth in Fojnicčka rijeka	11-111	11-111	11-111	
20	Zeljeznica — river mouth in fojnicoka rijeka Kreševka — river mouth in Lepenica	111-11	10-00	111-11	
21	LEPENICA — RIVER MOUTH IN LEPENICA	111-11	- III	111-11	
23	FOJNIČKA RIJEKA – DOWNSTREAM FROM LEPENICA RIVER MOUTH	11-111			
24	Fojniča rijeka — river mouth in Bosna river	11-111	101-01		
25	Bosna – downstream from Visoko	III-IV	III-IV	III-IV	
26	Zgošća — River Mouth	III-IV	III-IV	III-IV	
27	Bosna — upstream from Zgosca	III	III-IV	III-IV	
28	Lašva — river mouth	III	III	III	
29	Bosna — upstream from Zenica	-	-		
30	Bosna — downstream from Zenica	III-IV	III-IV		
31	Bosna — upstream from Zepče	-	-	-	
32	Bosna – downstream from Zavidovići	-	-	-	
33	Stupćanica — river mouth	-	-	-	
34	BIOŠTICA — RIVER MOUTH	II	II	II	
35	Krivaja — downstream from Olovo	-	11-111	11-111	
36	Krivaja — river mouth	-	11-111	11-111	
37	Bosna — upstream from Maglaj	-	-	-	III
38	Bosna — downstream from Maglaj				
39	Oskova — river mouth in Spreča	>IV	>IV	>IV	
40	Spreča — upstream from Modrac	>IV	IV	IV	
41	Spreča — downstream from Modrac	III-IV	IV	III-IV	
42	Jala — river mouth	>IV	>IV	>IV	III
43	Lukavički potok — river mouth	>IV	>IV	>IV	
44	Spreča – Puračić	>IV	>IV	>IV	III
45	Spreča — river mouth	>IV	>IV	>IV	

- poor condition values of several parameters, for which we have the MDK values, exceed the permitted value to certain extent,
- highly poor condition values of several parameters, for which we have the MDK values, exceed the permitted value for the IV (or V) class, that is "out of class".

This analysis does not include the test results of some specific quality parameters (PAH, PCB, VOC and OCP) since preliminary tests were done in 2008, and those should be verified through several future test series, especially due to the fact that the required MDK values were rather low.

Highly poor condition was determined at the following measurement sites:

 required II class: Lukavički potok – river mouth, Oskova – river mouth, Spreča – upstream from Modrac and Jošanica – river mouth,

•

requested III class: Jala – river mouth, Spreča – Puračić, Miljacka – river mouth, Bosna – Reljevo, Spreča – river mouth.

Compared with the previous years of testing, there are no major differences. The water quality of the river Oskova was tested for the first time this year, namely at its estuary in the river Spreča. Assumption was verified that this river is the main cause of the major organic and inorganic pollution, which can be registered at the measurement site Spreča – upstream from Modrac lake, that is in the very lake of Modrac. The cause is the industrial and utility activity from the settlement of Banovići and considerably less from the city of Živinice.

It needs to be stressed that generally speaking, the condition is rather poor, noting that the tests were mainly performed at those measurement sites where increased pollution is expected. The tests of the clear sectors of Bosna river and its tributaries are performed occasionally with an aim to verify the previously determined good condition.

The table below gives an overview of the OVERALL CLASSES, assessed on grounds of the results obtained from the physico-chemical and microbiological tests, against the requested class. Bold letters represent those water quality classes that fail to fit the requested class.

A drawing is provided as a concrete insight into the results in regard to the changes of results concerning some basic quality indicators, such as BPK5 and dissoluted oxygen along the Bosna river, for the third serie of tests, in order to perceive the impact of the cities and tributaries better.

The completed test of the surface waters across the total of 45 measurement sites included the tests on the rivers in a spring, cleaner sector of the water flow in a minor scope, and focused more on the sites with the expected increased pollution in order to determine the impact of the utility and industrial waste waters. As expected, the overall results are dissatisfactory.

The analysis of the results of physico-chem-

ical and microbiological tests of the controlled waters established that the requested quality had not been completely met at any of the measurement sites, that is "a good condition" in all three series of tests. However, bearing in mind some MDK values excess, it could be said that 16 controlled measurement sites (approx. 35.6%) is in a "relatively good condition", while 20 measurement sites (approx. 44.4%) is in a "poor state", while "highly poor state" has been registered at 9 measurement sites (20%), where the values of several quality parameters are set within IV or out of IV class.

The results of the tests carried out in 2008 in most of cases have verified the water quality condition established in previous years of testing. A certain minor differences are a normal occurrence since just three series of tests of the current samples have been done.

In 2008, for the first time, the tests of the selected surface waters on presence of some specific organic polluters have been made: poly-aromatic hydrocarbons (PAH), volatile organic compounds (VOC), poly-chlorinated biphenyl (PCB) and organo-chloride pesticides (OCP), by which the increased values of the OCP and PAH have been determined mainly in the Spreča river basin. Apart from this, the year of 2008 saw for the first time the tests of river sediments at 7 measurement sites. As expected, the increased concentrations of some tested polluters have been detected at the measurement sites where the water quality was the poorest. We should stress that those were preliminary tests of the listed specific polluters in both the water and the sediment that need to be verified by future planned tests.

Observing the overall quality state established at surface waters on basis of the physico-chemical and bacteriological tests, it was, again, veri-

fied this year that the utility waste waters, apart from industrial ones in the area of Tuzla, and to a less extent Sarajevo and Zenica, mostly contribute to a relatively poor condition. Apart from larger number of annual test series, the unique analysis of the state of the water flow quality should dispose of adequate cadastre of polluters, that is a sufficient number of measurements of quantity and quality of industrial and utility waste waters flowing into the water flows, which was not the case with the applied monitoring in 2008, nor in previous years. The applied manner solely establishes the consequences, not

(III SERIE, YEAR 2008)

Changes of the dissoluted oxygen in the Bosna river basin with MDK values for I, II and III class

CHANGES OF BPK5 ON THE BOSNA RIVER BASIN WITH MDK VALUES FOR I, II AND III CLASS (III SERIE, YEAR 2008)

the causal relationship.

At the end, the results of the tests of all water flows across the FBiH have shown that the state determined verified the poorest state in the controlled Bosna river basin, as expected, owing to the concentration of the biggest utility and industrial polluters. Therefore, it is necessary to undertake the widest safeguards possible in that area.

> **Goran Mirković,** Head of the Water Laboratory, "Agency for the Sava river basin" Sarajevo

HISTORY OF DEVELOPMENT OF THE RIVER INFORMATION SERVICES IN THE SAVA RIVER BASIN

River Information Services (RIS), nowadays, present the indispensable component of safe navigation on inland waterways. By all means, their development has been, and still is, accompanied by various difficulties on European level. However, those difficulties are especially noticeable in non-EU countries. **R**IS development in the Sava River Basin (in the Parties to the Framework Agreement on the Sava River Basin) is actually, at the moment, confined to the Republic of Croatia and Republic of Serbia.

ALL ALL PARTY IN CONTRACTOR OF A DESCRIPTION OF A DESCRIP

Concrete RIS development on European level has de facto commenced with COMPRIS (Pan-European project, started in year 2002, and ended in year 2005, focused on RIS development and implementation, and financed by DG TREN), but, unfortunately, amongst 44 partners in the process, there was no room for possible partners from Croatia and Serbia, since the latter were not eligible for participation in the project due to the requirements stipulated under the tender procedure.

Providentially, the RIS importance and need to implement it on entire Danube River flow, as well as the potential in the

countries that were not eligible to participate in COMPRIS, have been recognized. Accordingly the activities, which will result in staggering RIS expansion in Croatia and Serbia and utterly unexpectedly enable great contribution to popularization, development and implementation of RIS on Europeanwide extent, have been launched.

Holder of the initial promotion of RIS in Croatia and Serbia is the Austrian Company Via-Donau, which commenced the more intensive promotion of RIS as a new technology in inland waterways in year 2001.

In year 2001, in the contemporary Chamber of Commerce of Yugoslavia, the Workshop was held in whiteness of representatives of the respective ministries, river related economy and faculties, whereof the organization concept for development and promotion of inland navigation, the RIS itself and its score in Austria was presented.

Although the basic idée was to foster organizations that would deal with promotion and development of inland navigation though concrete projects (such as CRORIS and YURIS), the RIS development in Croatia and Serbia has been conducted differently.

In fact, after the success of the Workshop, Via-Donau

organized quarterly trainings in years 2001 and 2002, on which the RIS fundaments were presented to future holders of activities on RIS development in Croatia and Serbia, who were, then, included into work the relevant RIS expert groups. Epilogue of the training was establishment of organizations that would deal with development and promotion of inland waterways – in Serbia the Danube Project Centre (DPC) in end of 2003 and in Croatia the Centre for Inland Navigation development (CRUP) in fall 2003.

an atter

Founders of DPC were respective institutional and economic actors (Chambers of Commerce, ministries of transport, Port Pančevo, Free zone Belgrade, JRB and Vojvodina bank). Along with other projects, until March 2005, DPC priorily dealt with RIS. Main problems the DPC was facing with in the RIS promotion were related to poor support of the respective ministries and lack of awareness of the need for cooperation among the key actors in the field of inland navigation. This, along with management that has been increasingly orienting to shipbuilding, has resulted in takeover of all activities related to promotion and development of RIS in Serbia by "Plovput" Belgrade (then the Federal Public Institution for Maintenance and Development of navigation on inland waterways, nowadays the Directorate). By then, "Plovput" was dealing only with one segment of RIS - the production of Electronic navigation maps (ENC), since it was the proprietary of all necessary data for ENC development, and also, at that moment, had the educated staff (besides DPC).

Regardless of all problems, cooperation between DPC and "Plovput" resulted in successful testing of the developed ENC, and set-up of the first AIS base station in Belgrade.

Upon establishment of the RIS department in "Plovput" in beginning of year 2005, first RIS Test Centre in Belgrade has been, pretty soon, established, and, at the same time, the development of complete ENC set for the Danube and Tisza rivers has been launched, and in this way both rivers have been covered with ENC in year 2006. Further development of RIS was very intensive, so not only was the Danube's coverage by AIS base stations enlarged and the quantity and quality of ENC has been improved, but some very active lobbying for financial support from the EU has taken place.

Meanwhile, CRUP, whose founders have been a relevant institutional and economic actors (port administrations, Port of Vukovar, Nautica Vukovar, Transit Osije RTC Slavonski Brod, Brodska Posavina, Dunavski Lloy has developed in different manner considering that the stitutional support to CRUP was and still is very strong Although CRUP is under majority state property, it fun tions independently of the state budget and is very mark competitive, but it's still important to stress that the R in Croatia is developed through cooperation of CRUP a Agency for inland waterways from Vukovar.

CRUP, unlike the DPC, besides promotional, also ha very strong development component, so that, nowadays presents very respectable company in terms of RIS sc ware component. Besides the outstanding success in R development, CRUP does not neglect the promotional co ponent of its performance within the inland waterways, so that, in accordance with its founding goals, it develops and implements projects in ports, among the shippers, freight forwarders, shipping agents, transporters, and competent authorities, especially those relating to logistics, transport technologies, promotion, development and modernization of inland waterways, and ports development in Croatia. It also actively cooperates in all regional and international initiatives, activities and projects.

In year 2006, CRUP established the Operational RIS Test Centre located at Port Masters' Office Vukovar, and in year 2007 the RIS Centre Vukovar under the Port Masters' Office Vukovar has been officially launched with the assigned jurisdiction over entire Croatian section of the Danube.

Intensive cooperation on RIS issues between "Plovput" and CRUP (namely, Serbia and Croatia) originates from year 2005, when "Plovput" has taken over the leading role in RIS development in Serbia. Result of such cooperation are (currently, and ultimately as well) RIS established in Serbia and Croatia that are compatible and in accordance with the RIS Directive.

As of year 2007, the cooperation has been priorily directed to development of RIS in the region (although individually active on international level as well - CRUP is in expansion on European market, and "Plovput" is included in several European projects), so that in year 2008 the Technical specification for RIS implementation on the Danube in Serbia, financed by EU, has been completed. One of the beneficiaries is "Plovput", and CRUP has played very prominent role within the consortium led by Via-Donau. At the moment (spring 2009), the Tender for RIS Implementation on the Danube in Serbia is being in process, which presents exceptional success, especially in comparison to achievements in downstream

Danubian countries that are EU members. It is interesting that, although with very poor financial support of EU, Serbia and Croatia are currently in better position in regard to RIS implementation on their inland waterways than, for instance, Romania and Bulgaria, which presents a sort of peculiar pressure to the EU member countries that, in a way, lag in RIS implementation. Moreover, in bilateral cooperation with the countries that Croatia and Serbia have joint sections of the watercourses with, they are in a position of partners that are more developed.

By establishment of the Sava Commission, activities on development of RIS on the Sava

jek,	TABLE 1. SWOT ANALYSIS FOR RIS IN THE SAVA RIVER BASIN COUNTRIES					
yd), in- inc- inc- rket RIS and as a	STRENGTHS * CENTRALIZED MANAGEMENT; * HIGH QUALITY AND SPECIALIZED HUMAN RESOURCES; * ADEQUATE INFRASTRUCTURE; * INTEGRAL RIS THAT CAN KEEP IN TRACK OF FURTHER DEVELOPMENT AND INNOVATIONS; * FACILITATED OPERATIVE WORK AND MAINTENANCE OF THE SYSTEM; * PERCEIVING AND DEVELOPMENT OF PROPER PROJECTS.	WEAKNESSES * FINANCIAL CAPACITY, DEPENDENCY ON STATE BUDGET; * ABSENCE OF HIGH QUALITY LOBBYING; * UNDERDEVELOPED RIS-RELATED LEGISLATION.				
s, it oft- RIS om-	OPPORTUNITIES * FURTHER DEVELOPMENT OF THE SYSTEM; * APPROXIMATION OF THE REGION TO EUROPEAN UNION AND RESPECT FOR ITS RIS-RELATED POLICIES; * PARTICIPATION IN DEVELOPMENT AND INFRASTRUCTURAL PROJECT PARTIALLY EINANCED RY FII-	THREATS * POORLY DEVELOPED INLAND NAVIGATION IN THE REGION; * INSUFFICIENT USE OF POTENTIALS OF INLAND NAVIGATION; * LACK OF PROFESSIONAL STAFF;				

* NO AWARENESS OF COMMERCIAL USERS.

River (See text in SAVANewsFlash No.2 - Technology enables progress by Željko Milković Deputy Secretary for Navigation Secretariat of the Sava Commission) are being additionally intensified (certain activities have already taken place, but more in a manner of a side activities to those performed on the Danube - development of ENC, partial coverage by AIS base stations, etc.).

* INCREASE OF INTERNATIONAL AND REGIONAL COOPERATION:

* FAVOURABLE SITUATION ON EU MARKET.

As Bosnia and Herzegovina lacks the experience in RIS promotion and development, equal role in the Sava Commission's projects will surely assist to further expansion of RIS.

Preparatory activities on implementation of RIS on the Sava River within the Sava Commission have mainly been finished (Ad-hoc Expert group for RIS is established, first RIS standards have been adopted, tender documentation for Detailed design and installation of prototype for RIS on the Sava River has been prepared and the financial assets insured), so it is expected that (if financial assets for that phase are insured) RIS would be implemented on the Sava River in forthcoming three-year period.

Experiences of Croatia and Serbia are of invaluable importance.

Zoran Lukić.

Head of the RIS Department, "Plovput" Belgrade

Damir Obad, Managing Director, CRUP-Centre for inland navigation development, Zagreb

> Siniša Špegar, Advisor for technical issues of navigation, Secretariat of the Sava Commission

ENG - 09

INDICATOR OF RIVER KILOMETRES FOR THE SAVA RIVER

Given the past indicators of river kilometres used in navigation on the Sava River haven't always been the most precise and abounded in terrestrial elements, they still presented a valuable and necessary data source, since they have been indicating a possible risks that a skipper could be exposed to, such as bends, shoals, bridges, bottlenecks, river structures, etc.

Regarded from a view of development of navigation on rivers, first substantially complete indicators of rkm for larger European rivers were developed in mid XVIII century and all the way to mid XX century they, more or less, haven't changed. In pursue to contribute to better knowledge of the problem, former authors primarily used the more primitive track records on which they recorded the most important observations on distances and imposing objects.

What has changed during that period is the increase of longitude of waterways and expansion of development of canal systems, which were, jointly with rivers, constituting a network of navigable waterways. After completion of the biggest infrastructural works, a need for improvement and availability of manual, which would be of use for all relevant players participating in navigational attempts that involve navigation and safe steering of the vessel in less known areas, has arisen.

Secretariat of the International Sava River Basin Commission has identified a need for development of a completely new, modern and comprehensive Indicator of river kilometres (rkm) for the Sava River and its navigable tributaries, especially, taking into account that, so far, a very archaic and inadequate editions, dating from period of 30's to 60's of the XX century, have been used. Above all, it's important to stress that the "Indicator of river kilometres", which is used in river traffic, unlike those used in road and railway traffic, inevitably contains a more detailed overview of settlements on the waterway with plenty elements, which are of significance terrestrial orientation and navigation along the bank line, such as sacred objects, city walls, port facilities, river islands, ferries, shoals, bridges, etc.

Namely, such an overview is trying to depict, in appropriate manner, everything that is of significance to the boatmasters, as well as to everyone else navigating, in order to be able to make decisions necessary for safe navigation on inland waterways at any time.

When, in terms of navigation, we consider such a manual, we cannot forget that terrestrial navigation presents such a navigation system in which the ship position and other navigational elements are determined by immediate visual perception of characteristic natural or artificial bank facilities or by measurement of the waterway depth, and that, besides the radar navigation, it is still used as a primary type of navigation on inland waterways.

Taking into account the above mentioned, the Secretariat of the Sava Commission has approached to development of comprehensive and, so far, most profound indicator of rkm with special attention. This included retrieval of all former editions, conversations with more experienced professionals for inland waterways, as well as acknowledgements of all actors, which are directly or indirectly dealing with construction, marking and maintenance of the waterways. Likewise all modern technical achievements have been used, so that river chainages of each individual element of indicator of rkm could reflect a real state in space. Of invaluable benefit in a phase of finalization of indicator of rkm have also been the last activities related to design of the fairway of the Sava River under which the problem of double river kilometres, which has been a problem for decades, is solved.

> And finally, we could say this Indicator of river kilometres, which could come into view by end of year 2009, will also become a sort of a pilot that would be of interest for everyone that navigate along the Sava River for professional purpose or pleasure. Same way, the ministries competent for river traffic of the Parties to the Framework Agreement on the Sava River Basin responsible for navigation safety issues will enrich their libraries of manuals with this one – a long expected new edition.

> > **Goran Šukalo,** Advisor for navigation safety, Secretariat of the Sava Commission

COLLECTION AND TREATMENT OF WASTE FROM THE VESSELS

Establishment of the efficient system for collection and treatment of waste from the vessels is, surely, very important element in prevention of pollution from the vessels in the Sava River Basin, and, as such, presents the integral part of the Strategy on Implementation of the Framework Agreement on the Sava River Basin. In this context, the Sava Commission has intensified activities on development of draft text of the Protocol on prevention of water pollution caused by navigation to the Framework Agreement on the Sava River Basin during past period, which has been adopted by the Sava Commission and prepared for signing.

One of the most significant factors for implementation of this Protocol is establishment of network of reception stations for waste from the vessels in ports on the Sava River, which would enable the boatmasters to dispose of waste and, thus, comply with the ban on flinging the waste into the Sava river waters.

This is why we have been very pleased to get the notice that the Port Office Sisak has built the infrastructure on the Sisak Port area and, thereby, enabled the reception and treatment of bilge, oily and domestic waste waters, and other waste from the vessels as of April 1st 2009.

The reception station is located by the left bank of the Sava River in Galdovo area (rkm 593+500) and is consisted of the wharf with appropriate installations and bank infrastructure. Installations for waste waters reception are standardized in accordance with the international standards, which are also stipulated under the Protocol on prevention of water pollution caused by navigation to the Framework Agreement on the Sava River Basin. Beside the said function, the wharf also enables the drinking water and power supply for the vessels. The project is worth around 400,000 EUR, and has been financed by the state budget assets of the Republic of Croatia.

We should especially outline that the Port Office Sisak is temporary conducting the waste reception free of charge, which preludes a question of the financing system for reception of waste all along the Sava River, which should, definitely, be regulated in a manner to avoid additional financial burden to the shippers. Establishment of the efficient financing system for collection and treatment of waste in the Sava River Basin will, by all means, be one of the future tasks of the Sava Commission following the signing of the Protocol on prevention of water pollution caused by navigation to the Framework Agreement on the Sava River Basin.

Željko Milković, Deputy Secretary for navigation, Secretariat of the Sava Commission **Ivica Štefičić,** Director, Port Office Sisak

No.	Published Decisions of the Sava Commission	Type of Edition
1	DECISION 19/08_CLASSIFICATION OF THE SAVA RIVER WATERWAY	BILINGUAL EDITIONS
2	Decision 33/07_Rules on Minimum Manning Requirements for the Vessels on the Sava River Basin	BILINGUAL EDITIONS
3	Decision 32/07_Rules on Minimum Requirements for the Issuance of the Boatmasters' Licenses on the Sava River Basin	BILINGUAL EDITIONS
4	Decision 31/07_Rules for Waterway Marking on the Sava River Basin	BILINGUAL EDITIONS
5	Decision 30/07_Navigation Rules on the Sava River Basin	ENGLISH EDITION ONLY
6	Decision 26/06_Detailed Parameters for Waterway Classification on the Sava River	BILINGUAL EDITIONS
Norre D	NUMERAL EDITIONS FORM COMPRESSION OF ENGLISH VERSION AND ONE OF THE OFFICIAL LANSHAG	

Note: Bilingual Editions form combination of English version and one of the official languages of the Sava Commission

THE GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM FOR THE SAVA RIVER BASIN

Summary of the Assessment of the Geographic Information System Capabilities of the Parties to the Framework Agreement on the Sava River Basin (FASRB) and the Secretariat of the Sava Commission

> In order to understand what regional Sava River Basin GIS should deliver, the Secretariat of the Sava Commission investigated the needs of potential users, both existing users of GIS and those individuals/organisations not currently using GIS. In addition, issues of interoperability and compatibility between different software packages and existing web-GIS systems are considered.

> The results of the assessment undertaken to investigate the current use of GIS by the Parties to the FASRB showed that there is a need for the Sava River Basin GIS system (Sava River Basin GeoPortal), which cuts across many themes, delivering up-to-date, consistent information at both Sava Basin-wide level and as many smaller-area levels as possible.

> The majority of respondents (94%) feel that the Sava River Basin GeoPortal could provide significantly improved information and communication among the members of the Sava Commission. The assessment has also established that such a system needs to focus on delivery of a good quality, region-wide data, with options to view them on maps (both location maps and thematic maps) in addition to tables and charts.

> The establishment of the Sava River Basin GeoPortal will allow the users to discover, visualize, share and retrieve geographic information and datasets related to the water resources and water management in the Sava River Basin. The portal should provide feedback for the refinement of the guidelines and the information for all interested

FIGURE 1. SAVA COMMISSION'S WEB GIS PORTAL

parties also wanting to be part of the network.

It is also important, among many other issues, for the Sava GIS to relate to existing national and international water management networks in order to create synergy and to exploit the potentials of any actor involved in best possible way. Assessment has been made in order to identify which international networks in water management area are active in Europe (Water Information System for Europe-WISE, International Commission for the Protection of the Danube River-ICPDR, International Commission for the Protection of the Rhine-ICPR, International Commission for the Protection of the Elbe River) and to understand their work and role with aim to establish active links with them.

SUMMARY OF THE GEOGRAPHIC INFORMATION SYSTEM STRATEGY FOR THE SAVA RIVER BASIN

The Geographic Information System Strategy for the Sava River Basin (Sava GIS Strategy), adopted by the Sava Commission, aims to establish an effective and efficient (geo) information system and spatial data infrastructure that supports a wide range of water management planning functions and supporting activities in the Sava Commission, as well as to ensure that core geospatial information is available for use in multiple ways for the benefit of the Sava Commission.

The Sava GIS Strategy was prepared as one of the obligations from the FASRB. It is initiated by the Secretariat of the Sava Commission and Permanent Expert Group for the River Basin Management (PEG RBM) in order to improve competitiveness and productivity, promote equal regional technical and informational opportunities, and improve the quality of the Sava River Basin management and planning through utilization of information and communication technologies.

The Sava GIS Strategy describes principles intended to guide the establishment and maintenance of the (geo) information system and spatial data infrastructure including related measures to be taken in the coming five years. The strategy also takes into account the INSPIRE Directive (Directive 2007/2/EC of the European Parliament and of the Council of 14 March 2007 establishing an Infrastructure for Spatial Information in the European Community) for the establishment of a European spatial data infrastructure and WISE (Water Information System for Europe) as a wider initiative to modernize and streamline the collection and dissemination of information related to European water policy. The umbrella for the SAVA GIS establishment encompasses:

- * Framework Agreement on the Sava River Basin;
- * Strategy on implementation of the FASRB and protocols to the FASRB;
- * EU initiative:
 - Water Framework Directive,
 - INSPIRE,
 - Danube River Basin GIS and Water Information System for Europe (WISE).

VISION

The Sava GIS shall provide a good international communication channels for the Sava River Basin community in order to share and disseminate information and knowledge about protection of the water resources and water management activities in the basin.

The Sava GIS shall serve wider community of people dealing with water resources and environmental protection in their tasks with applications and information services that conform to the standards proposed by the INSPIRE legislation, that better streamline the flow of spatial and non-spatial (tabular) information from national to international levels through the definition and adoption of common data models and standards.

VALUE

Quality – By ensuring that core water related spatial and other complementary information needed by the Sava Commission are available and of adequate quality, the basic preconditions for widespread data sharing and improved services will be established.

Cooperation – Through implementation of an effective management structure that will ensure inter-institutional

Language	Unique language: English and Sava official languages
System access	Web access controlled by registration with login/password or with double choice (free/registration) with a different data set for each choice.
Data access	The preferred data access way is thematic index and keywords.
	Presence and use of a data catalogue, browsing also by categories and with multi-criteria search.
DATA STORAGE	LOCAL DOWNLOAD OF DATA
Tasks	Maps support water management plan, specific water management information.
	Connection to server, overlay data and create maps with legend, navigate and interrogate layers, save status of work, produce outputs.
Outputs	Maps at intermediate scale (1:10.000-50.000, best choice 1:25.000) in high quality print.
Basic functionalities	Overlay, search by coordinates, measurement tools, legend editor, geoprocessing, spatial analysis (geolocation, DEM, buffering, overlay, interpolation, volume calculation, geocoding).
Additional functionalities	Gazetteer, overview maps, adding cartography elements; also edit features, 3D view.

FIGURE 2. SPECIFIC GOALS OF THE SAVA GIS GOAL 4. DEVELOP INTEGRATED INFORMATION PRODUCT & DSS GOAL 3. ENABLE ACCESS AND ESTABLISH GEOPORTAL

coordination of efforts in information sharing, the appropriate geospatial data infrastructure that promotes efficient data compilation and emerge of effective geospatial information services will be established.

User satisfaction – The equal availability of geospatial services in the responsible water management institutions in the member states of the Sava Commission has to be achieved, including maintenance, management and dissemination of water-related geospatial and tabular information.

PRINCIPLES

The measure of success will be the ability of decision makers to access "stand-alone" or "integrated" spatial and non spatial data and information in a consistent and easily accessed format.

There will be a single source for information i.e. simple venue for retrieving and accessing to the information for the Sava River Basin stakeholders, user experts and public.

The added value will be the integration – many types of water sector related data from different national geographic information systems will be available in a manner consistent with the user requirements.

The methods used to deliver data to the users will evolve with new technology and optimise benefits from national public investments in a geospatial infrastructure.

The Sava GIS system will be based on an open design/ standards process and responsive to the user feedback.

OBJECTIVES

The overall challenge of the Sava GIS establishment is to provide seamless, platform-independent, timely, and open access to integrated data, products, information, services and tools with sufficient accuracy and precision in order to address important water management issues in the Sava River Basin.

Water resources planners and decision makers need seamless access not only to the information produced by the efforts of the Sava Commission, but also to the larger scope of information produced by other national and international programs and activities. These users should be able to focus their attention on the information content of the data, rather than how to discover, access, and use it.

Secretariat of the Sava Commission

 TABLE 1. SUMMARY OF THE MAIN FUNCTIONALITIES THAT SHOULD BE IMPLEMENTED FOR THE BEST USE OF THE MEMBERS OF THE SAVA COMMISSION AND STAKEHOLDERS CONTRIBUTION

EMERGENCY SITUATIONS IN THE SAVA RIVER BASIN

Rivers bond and disassociate!

A river may present a border between two lands, neighbours, many times they also present borders between nations and countries, but on the other hand, rivers bond. People have been, for a centuries, building a border crossings and using water, in order to get to the other side, the other world, for trading purposes, for better country, for better quality of life on the other side, and sometimes also because of love. Many times, river crossings are predestined for historic events.

What would happen if Proto-Slavs could not swim across that Russian river!

As relations in the society have been continuously developing, people have established rules that regulate mutual relations, and thus led to conclusion of different agreements. Herewith, a people from opposite banks tried to assess rules of mutual behaviour in order to mitigate the possible conflicts, especially those endangering human relations, to the least possible extent. At the same time, the agreements are also important for guiding the joint interests. One of the significant joint interests is protection of the environment, especially a water protection segment.

Joint interest for protection of the water regime, which includes not only the water quantity but the quality of water and aquatic eco-system as well, has been clearly dem-

onstrated by signing of the Framework Agreement on the Sava River Basin and, complementary, the establishment of the Sava Commission. One of the principal tasks of the Sava Commission is, therefore, development of rules and recommendations through the respective protocols that would regulate particular fields of interest having a water protection as a main goal.

Accordingly, the Sava Commission has, with contribution of experts from different countries, developed the draft Protocol on Emergency Situations covering the field of protection against environmental accidents.

Protocol on Emergency Situations shall apply to:

- prevention of, preparedness for and response to industrial accidents and navigation-related accidents causing or threatening to cause a transboundary impact, and any other event resulting from an uncontrolled development involving hazardous substances causing or threatening to cause transboundary impact to water regime;
- cooperation among the Parties concerning the mutual assistance, exchange of information, exchange of technology and research and development, related to the prevention of, preparedness for and response to such accidents.

By signing of this Protocol, the Parties to the FASRB will be obliged to take appropriate legislative, regulatory, administrative and financial measures for its implementation. On the basis of the Protocol, the Parties will develop and implement policies and strategies for reducing a risk of transboundary impacts and improve measures for prevention, preparedness and response, including restoration measures.

In the event of an emergency situation, adequate response measures shall be taken, as soon as possible, by using the most efficient practices in order to mitigate and minimize impacts. One Party may request assistance from other Parties to resolve the arisen problems in case of emergency situation. A Party to whom a request for assistance is directed shall promptly decide whether it is in a position to render the assistance required and shall indicate the scope and terms of the assistance. Beside the designation of the competent authority/authorities, which shall be responsible for implementation of the Protocol, each Party shall also designate the operative point of contact for the event of emergency situation which is available at all times without interruption.

We could say that by implementing the provisions of this Protocol, the threat of emergency situations will be reduced as much as possible. On the other hand, when an accident happens the response of relevant organizations such as police, fire brigade, institutions responsible for civil protection and all involved experts will be prompt, most effective and in short time.

Quick response decreases negative impact to the water, water regime and aquatic eco-system.

Samo Grošelj,

Deputy Secretary for protection of waters and aquatic eco-system, Secretariat of the Sava Commission

STAKEHOLDERS' INVOLVEMENT UNDER THE FASRB IMPLEMENTATION

The implementation of the Framework Agreement to the Sava River Basin (FASRB) recognizes the importance of active involvement of different stakeholders, NGOs and the civil society. Therefore, the FASRB implementation process is based on principles of openness and transparency encouraging the participation of the interested parties. The stakeholders' involvement level is decided on a case-by-case basis depending on scope and topic of the relevant process or activity. By identifying the kind of involvement needed for each situation under the FASRB implementation, the Sava Commission intends to ensure both the effective participation of and contribution from the interested parties and to enhance their understanding of the different elements related to the issues originating from the FASRB implementation. The basic approach of the Sava Commission in stakeholders' involvement is to promote an open and clear exchange of views and concerns between all the parties directly responsible for the implementation of the FASRB and the ones, who are or may be interested on or affected by it.

Integrated water resources management, in overall manner and on the basin level, considers a very thorough approach to every individual segment of work and each potential decision that will refer to water resources. Each case demands consideration of series of interests often confronted and unavoidably strongly connected into causally-effective chain, in context of unique management of a "natural good". Given the scope of demands and inexhaustible list of interests regarding each request, it is clear that "decision makers" need to address the other stakeholders for consultations related to each important decision.

Certainly the expert organizations dealing with water resources management are consulted. Economy depends on water resources in many ways. Interests for navigation, usage of water for irrigation, industrial usage of water, development of tourism and complementary activities are unquestionable. Protection of water quality and specific habitats considers active role of organizations and institutions dealing with environmental protection, preservation and improvement of environment. Interest of science on different levels and in regard to different phenomenon is also introducing academic institutions into the narrowest list of stakeholders. Needs for water also refer to a widest public as stakeholder, at least in segment of needs for drinking water as the elemental life basis.

Briefly, there are many factors that have and can have interest to act actively in decision-making process in integrated water resources management in all Parties to the FASRB.

In this context, the FASRB stipulates, while maintaining unique course parallel to the one contained within the EU Water Framework Directive, the mechanism of public monitoring of the FASRB enforcement and methodology on which basis the regular reporting and public monitoring is done.

Need for extending the stakeholders that will intensively

work on enforcement of the FASRB is also resulting from its international character, where each individual country takes over a series of responsibilities which can only be fulfilled with harmonized and consistent work of many stakeholders, which beside right on management also have responsibility to conduct the management according to need of fair usage of water resources for benefit and well-being of all population in the region.

Given the said reasons, the Sava Commission will develop respective paper on informing, consulting and participation of stakeholders in the coming period. Realization of this paper will make all necessary data and information available to the interested stakeholders needed for creation of preliminary, operational and main projects, expert papers, licenses and so on.

Ljiljana Pandžić, Expert Associate, Secretariat of the Sava Commission

The boundaries and names shown and the designations used on this map do not imply official endors

Data sources: DEM data: The NASA Shuttle Radar Topographic Mission (SRTM) processed by the CIAT-CSI (http://srtm.csi.cgiar.org) CORINE land cover: EEA (http://www.eea.europa.eu) Other data: ICPDR, ESRI, the Parties to the FASRB (SI,HR,BA,RS)

sement or acceptance by the ISRBC

Coordinate system: ETRS 1989 Projection: Lambert Azimuthal Equal Area

Sava River Basin overview map

INTERNATIONAL SAVA RIVER BASIN COMMISSION

2,001 - 2,200

2,201 - 2,400 2,401 - 2,600

> 2,600

Processed and compiled by the Secretariat of the ISRBC April 2009

Укратко, много је актера који имају и могу имати интерес да активно делују у процесу доношења одлука везаних за интегрално управљање водним ресурсима у свим државама странама Оквирног споразума. У овом контексту, Оквирни споразум, одржавајући

Свакако да се консултују различите стручне организације које се баве управљањем водним ресурса. Ма. Привреда у много чему зависи од водних ресурса. бу вода за наводњавање, индустријску употребу вода, азаштита квалитета вода и специфичних станишта подразумева активну улогу организација и институција које се баве заштитом, очувањем и унапређењем животне средине. Интерес науке на различитим нивопма и поводом различитих феномена уводи и академске институције у најужи списак различитих заинтересованих субјеката. Потребе за водом упућују на најширу јавност као интересну страну, бар у сегменту потребе за водом за пиће, као елементарној подпози за живот.

Интегрално управљање водним ресурсима, на свеобухватан начин и на нивоу слива, подразумева врло студиозан приступ сваком поједином сегменту рада и свакој потенцијалној одлуци које ће се одности на водне реса, веома често супротстављених и неминовно чврсто повезаних у узрочно-последичном ланцу у контексту јединственог управљања "природним добром". У складу са обимом захтева, јасно је да "доносиоци одлука" треба да се обраћају осталим заинтересованим субјектима у сврху вршења консултација ради сваке значајне одлуке.

или могу бити заинтересоване или угрожене истим. спровођење Оквирног споразума као и оних које јесу између свих страна које су непосредно одговорне за и јасна размена стајалишта и евентуалних потешкоћа интересованих субјеката је да се промовише отворена приступ Савске комисије у укључивању различитих заизилазе из спровођења Оквирног споразума. Главни различитих елемената који се тичу питања која проних страна, а такође и да побољша њихово разумевање ра и ефикасно учешће и могући допринос свих интерес-Оквирног споразума, Савска комисија настоји да осигукојя је неопходня у одређеној сигуадији у спровођењу или активности. Идентификовањем врсте укључивања обима и врсте тематике која се тиче неког процеса се укључују, од случаја до случаја, у зависности од интересних група. Различити заинтересовани субјекти и транспарентности који подстичу учешће различитих вирног споразума заснива на принципима отворености и цивилног друштва. Стога се процес спровођења Окучешћа различитих заинтересованих субјеката, НВО-а √Оквирни споразум) препознаје важност активног провођење Оквирног споразума о сливу реке Саве

.Бильана Панцин, Секретаријат Савске комисије.

Узимајући у обзир све наведено, Савска комисија ће припремити прикладан документ на тему информисања, консултовања и учешћа јавности у наредном периоду. Реализација истог ће омогућити доступност свих неопходних података и информација различитим заинтересованим субјектима који су неопходни за припрему прелиминарних, оперативних и главних пројеката, стручних анализа, дозвола, и слично.

и за добробит свих становника регије.

Потреба за проширењем субјеката који ће интензивно радити на спровођењу споразума, где свака поједина земља преузима низ обавеза које се могу испунити само уз хармонизован и конзистентан рад многих заинтересованих учесника, који ће, осим права на управљање, имати и одговорност да управљање врше у складу са потребом правичне употребе водних ресурса у корист

јавни мониторинг.

основу које се врши редовно обавештавање јавности и Директиви о водама ЕУ, предвиђа методологију на спровођења споразума и методологију на изаление јавности и

ЛРОЦЕС СПРОВОЂЕЊА ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА АМУЪУЧИВАЊЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СУБЈЕКАТА У

Секретаријат Саеске комисије

южәшәпәохә хпнооэ п рооз липштре ре раршадхәз хпнәжре 'wamod I own)

•әмәшэпэояә әндоө n wnжәd пндоө едз одгоеоь сманује негатиене утицаје на воде,

стручњаци, ће бити брз, најделотворнији и правовремен.. институције надлежне за цивилну заштиту као и укључени релевантних тела као што су полиција, ватрогасна служба, могућу меру. С друге стране, када дође до акцидента одговор кола опасност од ванредних сигуација смањити на најмању Могли бисмо рећи да ће се применом одредби овог прото-

доступан све време и без прекида. ни контакт за случај ванредне ситуације који ће бити кола, свака држава страна ће такође одредити оперативних тела која ће бити овлашћена за спровођење протои услове пружања помоћи. Поред одређивања надлежмогућности да пружи тражену помоћ и назначити обим помоћи упућен ће хитно донети одлуку о томе да ли је у не ситуације. Држава страна којој је захтев за пружање на како би решила настали проблем у случају ванредстрана може тражити помоћ од других држава страублажавања и минимизирања утицаја. Једна држава коришћењем најделотворнијих поступака у циљу одговарајуће мере одговора што је пре могуће и у случају ванредне ситуације, предузимаће ЭC

ната, укључујући мере довођења на претходно стање. спречавање, приправност и поступање у случају акцидезика од прекограничних утицаја и унапређење мера за и примењивати политике и стратегије за смањење ри-На основу овог протокола, државе стране ће развити гулаторних, административних и финансијских мера. обавезати на предузимање потребних законодавних, ре-Оквирног споразумаће се, у сврху његовог спровођења,

Потписивањем овог протокола, државе стране акцидената.

приправност за и поступање у случају оваквих истраживања и развоја, која се односи на спречавање, размене информација, технологија И 'ииомоц - сарадњу између држава страна у погледу узајамие проузроковати прекогранични утицај на водни режим; γκιργαγίε οπαсне материје које проузрокују или могу може доби услед неког неконтролисаног догађаја који когранични утицај, као и било каква друга појава до које видбом који проузрокују или могу проузроковати преиндустријских акцидената и акцидената у вези са пло-- спречавање, приправност за и поступање у случају Протокол о ванредним ситуацијама ће се примењивати на:

подручје заштите вода од еколошких несрећа. Протокола о ванредним ситуацијама којим се покрива стручњака из различитих земаља, припремила нацрт у складу с наведеним, Савска комисија је, уз помоћ

интересна питања чији главни циљ је заштита вода. одговарајућих протокола којима ои се регулисала посебна Савске комисије је припрема прописа и препорука путем Савске комисије. Сходно томе, један од основних задатака

ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ У СЛИВУ РЕКЕ САВЕ

үүүүүүүүүүүүүүүүүүүүүүүүүүүүү

ууску реку!

Служеени билтен Савске Комисије

историјске догађаје.

Река може представљати границу између два поседа,

Много пута, прелази преко река су предодређени за стандарда на другој страни, а понекад и ради љубави. у трговачке сврхе, ради болье землье, больег животног стили воду како би дошли на другу страну, други свет, рековима су људи градили граничне прелазе и коринарода и земаља, али, с друге стране, реке и повезују. суседа, много пута она представља и границе између

дних екосистема, је веома јасно исказан потписивањем укльучује не само количину вода већ и квалитет вода и во-Заједнички интерес за заштиту режима вода, који

од веома битних заједничких интереса је заштита жи-

веома битни у регулисању заједничких интереса. Један

најмању могућу меру. У исто време, уговори су постали

посебно оне који угрожавају међуљудске односе, на

ия узајамног понашања како би свели могуће сукобе,

са различитих страна покушавали да успоставе прави-

закључивања различитих уговора. На тај начин су људи

уређују међусобни односи, што је на концу довело до

друштву, људи су успостављали правила којима се упоредо са континуираним развојем односа у

Хш пирэпииәди Хэпн пнәэоиэрдүү vq оилд ng vш

вотне средине, а посебно сегмент заштите вода.

СЬЦ - 13

патчопоет итиватоопок и путоичи итилутомО

Задовољство корисника – Мора да се постигне једнака

них и табеларних информација из области вода. укључујући одржавање, управљање и ширење геопросторлежним за управљање водама у чланицама Савске комисије доступност геопросторних сервиса у институцијама над-

формату који је конзистентан и једноставан за коришћење. просторним и непросторним подацима и информацијама у "минезидляни, или "миньеницэјоц, ужеползед ыд куупо Мерило успеха ће да представља способност доносиоца принципи

Додатна вредност ће се састојати у интеграцији – разлиници и јавност моћи да пронађу и користе информације. којем ће интересне стране из слива реке Саве, стручни корис-Постојаће јединствени извор информација, тј. место на

начин који је конзистентан са корисничким захтевима. географских информационих система ће бити доступне на чите врсте података из сектора вода из разних националних

геопросторие инфраструктуре. мизовати користи од националних јавних инвестиција у корисницима ће се развити новим технологијама и опти-Методе које су се користиле за достављање података

Сава ГИС систем ће се заснивати на процесу отво-

информације корисника. реног дизајна/стандарда који брзо реагује на повратне

Планери и доносиоци одлука за водне ресурсе требају на битна питања у управљању водама у сливу реке Саве. са довољном тачношћу и прецизношћу како би се указало цима, производима, информацијама, сервисима и алатима правовременог и отвореног приступа интегрисаним подасе у обезбеђивању континуираног, независно заснованог, Свеобухватни изазов за успостављање Сава ГИС-а састоји ЦИЉЕВИ

приступање истим и њихово коришћење. ни садржај података, а затим и на њихово проналажење, фокусирају своју пажњу првенствено на информациопрограма и активности. Ови корисници, такође, треба да које су резултат осталих националних и међународних води Савска комисија, већ и ширем обиму информација континуиран приступ не само информацијама које произ-

обирания слова и править и правит

АНАЯТ ХИНЭАЭТНИ И ЭЛЛЭЛА АВСКЕ КОМИЛИЕ И ИНТЕРЕСНИХ СТРАНА

И ОАХ , АТАНЭМЭПЭ ХИХЭФАРТОГРАВИНАТА, КАО И Географски лексикон, прегледне мапе, итонпаноидинкф энтадоД .(ЭНАЯНДОЯ-ОЭЛ ,АМИДО ЭНАВАНКРА9ДО. , ацијалопутер, интерполадианску, преклапанску, пнерполадија, , MAG (тео-положа) абитана анчотосно , адачао-ото , адиата (тео-положа), DEM, Основне функционалности ПРЕКЛАПАЊЕ, ПРЕТРАЖИВАЊЕ ПО КООРДИНАТАМА, МЕРИИ ИНСТРУМЕНТИ, N3EOP 1 : 25000) N BNCOKOF KBAINTETA ШТАМПЕ. ИЛОАГАН ,00002-0000Г : Г) ИРАМЕАР ГОНДАРУ У АПАМ ΝΤΑΤΠΥΕΒ .АТАТПҮЕЗУЛТАТА. ИЛРАВЛАНЬЕ И ИСПИТИВНЫЕ СЛОЈЕВА, СНИМАЊЕ СТАТУСА , МОДНЭТЭП АЗ АПАМ ЭФНАФАВАТООП И АУАТАДОГ Успостављање везе за сервером, приказивање СПЕЦИФИЧНЕ ИНФОРМЦИЛЕ О УПРАВЉЊУ ВОДАМА. ,амадов аыадаваяпу звоналп угаважядоп эпаМ илада2 . Азатадоп эфамисчээп/эфадихо онпахоП АХАТАДОП ЭНЭТШИДАЛУЭ ПУТЕМ ВИШЕСТРУКИХ КРИТЕРИЈУМА. ЭНААИЖАЧТЭЧП И АМАЦИЧОТЭТАЯ ОП ЭНАДЭЛТЭЧП ПРИСУСТВО И КОРИШЋЕЊЕ КАТАЛОГА ПОДАТАК, тематски индекс и шифре. АВЭМУЕАЯДОП АМИДАДОП ПУТОИЯП ИНТЭТИЯОИЯ! АМИДАДОП ПҮТЭИ9П .904EN NAAB) AE AMAATOTAJ, MNTNPNITEA9 A&AIAIYTJN9I КАШОНАКТОМ АЗ (ЗАНАВОЧТЭНТЕНКИТОНИ ОНДОАОПЗ) ИОРОАТИ МИХЧТООДД ИЛИ ЭХНИКОЛ МЭФЭШОНУ/МЭФААООО ПРИСТУП СИСТЕМУ АНА809ТЛИ МРЕЖИ КОНТРОЛИСАН ПУТЕМ РЕГИСТРОВАЊА ЕЗИПИ САВСКЕ КОМИСИЛЕ единствени језик: енглески језик и службени **1**E3NK

која промовише ефикасно прикупљање података и појаву

се одговарајућа инфраструктура геопросторних података

ординацију напора у подели информација успоставиће

управљања која ће осигурати међуинституционалну ко-

за широку расподелу информација и побољшање услуга.

не Савској комисији, успоставиће се основни предуслови

тарних информација адекватног квалитета које су потребсторних података из области вода и осталих комплемен-

Квялитет – Омогућавањем доступности главних про-

националног до међународног нивоа путем дефинисања и

до віливофии (хинделэдет) хиндогоодпы и хиндогоодп

INSPIRE законодавством, помоћу којих се боље усмерава ток мационе сервисе који су у складу са стандардима предвиђеним

ланьу њихових задатака у којима користе апликације и инфор-

питањима водних ресурса и заштите животне средине у обав-

у сврху размене и ширења информација и знања о зашти-

Сава ГИС треба да обезбеди добре међународне комуни-

усвајања заједничких модела и стандарда података.

Сарадња – Путем примене ефикасне структуре

- Оквирну директиву о водама (WFD),

и протокола на Оквирни споразум;

ефикасних геопросторних сервиса.

вредност

- Информациони Систем за воде (WISE). - ГИС за слив реке Дунав и Европски

* ЕУ иницијативе:

водама у сливу реке Саве.

ALNENB

- INSPIRE директиву,

ТЕОГРАФСКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ 3A СЛИВ РЕКЕ САВЕ

Кратак преглед Процене могућности у погледу Географског информациоиог система (ГИС) држава страна Оквирног споразума о сливу реке Саве Оквирни споразума и Секретаријата Савске комисије

области управльања водама како би се створила синергија, те да би се на најбољи могући начин искористио потенцијал за заштиту реке Дунав-ICPDR, Међународна комисија за заштиту реке Дунав-ICPIS, Међународна комисија за заштититу реке Дунав-ICPIS, Међународна комисија за заштиту реке Дународна комисија за за заштититу комисија комисија за за комисија комисија за за за за заштиту комисија комисија комисија за за за комисија комисија комисија за за комисија за за за комисија комисија комисија к

успостављања активних односа са истим.

КРАТКИ САЖЕТАК О СТРАТЕГИЈИ ЗА ГЕОГРАФСКИ ИНФОРМАЦИОНИ СИСТЕМ ЗА СЛИВ РЕКЕ САВЕ

Стратегија за Географски Информациони Систем за слив реке Саве (Сава ГИС Стратегија), коју је усвојила Савска комисија, има за циљ успостављање делотворног и ефикасног (гео)информационог система и инфраструктуре просторних података која подржава широк спектар функција у планирању управљања водама и пратећих активности Савске комисије, као и осигурање доступности кључних геопросторних података за вишеструко коришћење за добробит Савске комисије.

Сава ГИС Стратегија представља једну од обавеза које произилазе из Оквирног споразума. Њена израда је покренута од стране Секретаријата Савске комисије и Сталне стручне групе за управљање речним сливом (РЕG RBM) у сврху побољшања конкурентности и продуктивности, промовисања једнаких техничких и информациима могућности у региону, и унапређења планирања и квалитета управљања сливом реке Саве кроз коришћење информационих и комуникационих технологија. Сава ГИС Стратегија описује принципе који воде ка

успоставльању и одржавању (гео)информационог система и инфраструктуре просторних података укључујући с њима повезане мере које треба да се предузму у наредних пет година. Стратегија, такође, узима у обзир INSPIRE Ипрективу (Директиву 2007). године којом се успоставља инфраструктура за просторне податке у европској заедници) за успостављање европске инфраструктуре простем за воде) као ширу иницијативу за модернизацију и стем за воде) као ширу иницијативу за модернизацију и ога европском водном политиком.

Оквир за успостављање САВА ГИС-а обухвата: * Оквирни споразум о сливу реке Саве; * Стратегију спровођења Оквирног споразума

> Како би разумели шта треба да обезбеди регионални укого би разумели шта треба да обезбеди регионални је истражио потребе потенцијалних корисника, тј. већ постојећих корисника ГИС-а као и појединаца/организација које тренутно не користе ГИС. Додатно томе, разматрана су и питања функционисања и компатибилности постојећих ГИС система са различитим софтверским пакетима.

> Резултати процене која је извршена у циљу истраживања тренутног коришћења ГИС-а у државама странама Оквирног споразума показују да постоји потреба за успостављањем ГИС-а за слив реке Саве (GeoPortal за слива реке Саве), који обједињује многе теме, доставу ажурних података, доследне информације како на нивоу целог слива реке Саве тако и на мањим подручјима.

> Већина испитаника (94%) сматра да би GeoPortal за слив реке Саве могао да омогући значајно унапређење размене информација и комуникације између чланица Савске комисије. Проценом је, такође, констатовано да такав систем треба да се фокусира на испоруку квалитетних података на целом региону, са могућношћу прегледа истих на малама (на малама гиону, са могућношћу прегледа истих на малама (на малама и

> Успостављање GeoPortal-а за слив реке Саве ће корисницима да омогући проналажење, визуализацију, дељење и претраживање географских информација и датотека о водним ресурсима и управљању водама у сливу реке Саве. Портал би требао да обезбеди повратне информација за све заинтересоване стране које, такође, желе да учествују у интересоване стране које, такође, желе да учествују у

> За Сава ГИС је, између осталог, такође важно да се повеже са постојећим националним и међународним мрежама у

CINKE 1. WEB GIS PORTEL CABCKE KOMNCNE

ΑΓΝΑΟΓΠΑΟΑ ΑΔΑΠΤΟ **ΠΡΝΚΥΠЉΑЊΕ Ν 3БΡΝЊΑΒΑЊΕ**

Савске комисије и припремљен за потписивање. споразум о сливу реке Саве, који је усвојен од стране спречавању загађења вода услед пловидбе уз Оквирни дила активности на изради нацрта текста Протокола о Савска комисија је у протеклом периоду интензивно во-Оквирног споразума о сливу реке Саве. У том контексту, ву реке Саве, и, као такав, део је Стратегије спровођења значајан елемент у спречавању загађења са пловила у слизорињавања отпада са пловила свакако је врло Лспоставльање ефикасног система прикупльања и

избацивања отпада у воде реке Саве. одлагање отпада и, самим тиме, поштовање забране реци Сави која би заповедницима пловила омогућила прихватних станица за отпад са пловила у лукама на наведеног Протокола је свакако успостављање мреже Зедан од најзначајнијих фактора за имплементацију

фекалних вода, те осталог отпада са пловила. омогућила прихват и збрињавање каљужних, зауљених и Сисак изградила инфраструктуру и од 01.04.2009. године обавештење да је Лучка Управа Сисак на подручју луке Управо стога, са задовољством је примљено

је средствима из држа Вредност пројекта износи око 400.000 Еура, а финансиран снабдевање водом за пиће и електричном енергијом. ведене функције, на пристану је пловилима омогућено видбе уз Оквирни споразум о сливу реке Саве. Поред нанацрт Протокола о спречавању загађења вода услед плоне су према међународним стандардима које предвиђа и Инсталације за прихват отпадних вода стандардизоваодговарајућим инсталацијама и обалне инфраструктуре. ручју Галдова (ткт 593+500) и састоји се од пристана са Прихватна станица налази се уз леву обалу Саве на под-

нвездпо о впохотодП цада у сливу реке С стема финансирања додд ве внэлэдэтпо ед нигьн ьн идэqү ээ пловила на целој ре отвара питање систе привремено обавља Посебно је важно

иамоя уцаляатэдээп аладеи анриезloaД :ан	амопаН	вању загађења вода услед пловидбе
атэмачап индлэддо/до ауклд0 на реци Сави	9	даре. Успостављање ефикасног си- а прикупљања и збрињавања от- Саве свакако ће, након потписивања
адияолл алияая <mark>П_</mark> 70\05 ажлдО	S	а се не стварају додатна финансијска
ажэпэдо о алияаяП70\f & ажидО	4	сци Сави, који би свакако требао да
аминим о апива9П_70\25 ажид0 лияопп ажиндэвопає ає анэлшалво	٤	лрихват отпада без надокнаде, што зма финансирања прихвата отпада са
АМИНИЯ О АЛИВАВИЛА О МИНИМА ПЛОВИЛИМА НА СЛИВУ РЕКЕ САВЕ	7	кавног оуцета Репуолике Арватске. о нагласити да Лучка Управа Сисак

Напомена: Двојезична издарали комбинацију енглеског језика и једног од службених језика Савске комисије				
анадеи онриезсояД	атуп товного килиалионата ак клесификицилу пловног путе Овлуке 26/06_детически ак клесификации повног путе Ан реци Сави	9		
НА ЕНГЛЕСКОМ ЈЕЗИКУ	Одлуке 30/07_ПРАВИЛА ПЛОВИДЕЕ НА СЛИВУ РЕКЕ САВЕ	Ş		
анадеи онгиезгояД	аваЛачая сливу реке Саве Сарания о обележаваны пловног плуке Саве	4		
анадеи онриезіояД	анавадси ає амиволох минпаминим о апиварП_70/SE аулудО Валашанене за заповедника пловила на сливу реке Саве	£		
анадеи онриезіоя Д	ан эдароп авоналу угоза монламиним о аливаяП_70\£E аулудО Векс Саве Саве Саве	7		
анадеи онгиезгояД	ава Зарага атуп лонволл алирание Севе Свее Свее Свее Свее Свее Свее Св	l		
ададен атояВ	Пуъликоване одлуке Савске комисије	. _{a.} q		

директор, Лучка управа Сисак

Заменик секретара за пловидбу, Секретаријат Савске комисије

уз Оквирни споразум о сливу реке Саве, да буде један од

следећих задатака Савске комисије.

'упьпфәшП орияИ

'упэоянту оячэж

ДАЛЬИНАР РЕКЕ САВЕ

сужења на пловном путу, водне грађевине и слично. онти изложен, као што су кривине, плићаци, мостови, јер су указивали на опасности којима би лађар могао су представљали драгоцен и неопходан извор података, обиловали терестричким елементима, па ипак, и такви ком Савом нису били увек најпрецизнији и нису осадашњи даљинари коришћени у пловидби ре-

растојањима и маркантним објектима. записа на којима су бележили најважнија запажања о аутори су првенствено користили примитивније врсте се придонесе бољем познавању тог проблема, досадашњи средине XX века су мање-више остали исти. У настојању да ропске реке појавили су се половином XVIII века и све до садржајно комплетнији даљинари направљени за веће еві педано кроз призму развоја пловидое на рекама, први

који подразумевају пловидбу и сигурно вођење пловисве оне који се сада упуштају у пловидбене подухвате учини доступним приручник који би био од користи за структурних радова настала је потреба да се унапреди и жу пловних путева. Након довршетка највећих инфрасистема канала који су заједно са рекама чинили мредужине пловних путева и велика експанзија градње Оно што се мењало у том периоду било је повећање

сте у друмском и железничком саобраћају, незаобилазно водном свобраћају за разлику од даљинара који се кори-Пре свега треба рећи да "Даљинар" који се користи у ла у мање познатим подручјима.

датирају из периода тридесетих до шездесетих гоби користила застарела и неадекватна издања која посебно имајући у виду да су се до сада у пловидтан Даљинар реке Саве и њених пловних притока направи један сасвим нови, модеран и свеобухва-Саве (Савска комисија) препознао је потребу да се Секретаријат Међународне комисије за слив реке

обиликом слевно Савске комисије *'әдопэоии шэонд*лгпэ ve хпншәөv) 'опляуШ наqо1

.мэдањем.

ника једним дугоочекиваним новим ос орогатийс своје збирке прируч-Саве задужена за сигурност пловидпя Оквирног споразума о сливу реке за област саобраћаја земаља чланиисто тако, министарства надлежна креативно, плове дуж реке Саве. који, било професионално, било рекоји ће се заинтересовати сви они не, постати и својеврсни пељар за дати светло дана крајем 2009. годиовај даљинар, који би требао угле-

И на крају, могли бисмо рећи да ће

пројектовање трасе кинете пловног пута реке Саве у

дальниара биле су и последње активности везане за

стору. Од непроцењиве користи у фази финализације

елемента дальннара одражавале стварно стање у про-

ка достигнућа како би стационаже сваког појединачног тева. Исто тако, коришћена су и сва модерна технич-

слове изградње, обележавања и одржавања пловних пу-

сви они који су директно или индиректно везани за пока на пловном путу, као и сазнања до којих су дошли издања, разговор са искуснијим познаваоцима прили-

то је подразумевало проналажење свих досадашњих

сад најкомплетнијег даљинара са посебном пажњом.

комисије приступио је изради свеобухватног и до-

приручника од којега очекујемо да постане предмет ин-

још увек примењује као основни облик навигације у

дубине у пловном путу, те да се уз радарску навигацију

родних или вештачких обалних објеката или мерењем

средним визуалним опажањем карактеристичних при-

орода и други навигациони елементи одређују непо-

навигација такав систем пловидбе у којему се позиција

врсту приручника не смемо заборавити да је терестричка

за сигурну пловидбу унутрашњим пловним путевима.

би у сваком тренутку могли да доносе одлуке неопходне

ницима, као и свим онима који плове, од важности како

одговарајући начин представи све оно што је заповед-

них објеката, градских бедема, лучких постројења, ада,

оријентацију и дужобалну навигацију попут сакрал-

путу са мноштвом елемената важних за терестричку

садржи детальнији приказ насељених места на пловном

скелских прелаза, плићака, мостова и слично.

Дакле, оваквим приказом се настоји да се на

Када у навигацијском смислу посматрамо овакву

пловидои унутрашњим пловним путевима.

Не треба заборавити ни туристички аспект оваквог

Имајући у виду све наведено, Секретаријат Савске тереса нарастајуће туристичко-наутичке индустрије.

Ц - СЫ

водне путове из Вуковара. у Хрватској развија кроз сарадњу Ц
РУП-а и Агенције за петития на тржишту, али је битно нагласити да се РИС ционише независно од државног буцета и веома је ком-Иако је ЦРУП у већинском државном власништву, функционална подршка развоју ЦРУП-а била и остала јака. развијао на другачији начин, с'обзиром да је институ-ЫД Сл. Брод, Бродска Посавина, Dunavski Lloyd), се управе, Лука Вуковар, Иациса Вуковар, Транзит Осијек,

иницијативама, активностима и пројектима. Активно сарађује у свим регионалним и међународним унутрашњих пловних путева, те развој лука у Хрватској. портие технологије, промоцију, развој и модернизацију новама, а који се посебно односе на логистику, транским компанијама, превозницима, те надлежним устау лукама, међу бродарима, шпедитерима, логистичоснивачким циљевима, развија и примењује пројекте унутрашњих пловних путева, тако да, у складу са својим ни промотивну компоненту свог деловања у оквиру поред изузетног успеха у развоју РИС-а, не запоставља табилна компанија у софтверском делу РИС-а. ЦРУП, имао и јаку развојну компоненту, тако да је данас респек-ЦРУП је, за разлику од ДПЦ-а, поред промотивне,

Лучке капетаније Вуковар са надлежношћу над комплетје службено пуштен у рад РИС Центар Вуковар у оквиру тест центар у Лучкој Капетанији Вуковар, а 2007. године ЦРУП је 2006. године успоставио оперативни РИС

ним хрватским делом Дунава.

реализовани РИС у Србији и Хрватској. коначном) компатибилии и у складу са РИС Директивом у Србији. Резултат такве сарадње су (тренутно, али и у када је Пловпут преузео лидерску улогу у развоју РИС-а РИС-а датира из 2005. године (дакле Србије и Хрватске), Интензивнија сарадња Пловпут-а и ЦРУП-а у оквиру

виа-донау, веома запажену улогу је одиграо ЦРУП. ника је и Пловпут, а у конзорцијуму који је предводила Дунаву у Србији, коју је финансирала ЕУ. Један од корис-Техничке спецификације за имплементацију РИС-а на пројеката), тако да је 2008. године окончана израда на европском тржишту, Пловпут део више европских активни и на мећународном плану – Ц
РУП је у експанзији усмерена на развој РИС-а у региону (мада су појединачно У периоду од 2007. године сарадња је првенствено

представља изузетан успех, посебно у поређењу са дер за Имплементацију РИС-а на Дунаву у Србији, што У овом моменту (пролеће 2009. године) је у току тен-

достигнућима у низводним подунавским државама које

партнера који су развијенији. заједничке делове водотока, су у позицији државама са којима Хрватска и Србија имају РИС-а. Такође, у билатералној сарадњи са на неки начин заостају у имплементацији својеврсни притисак на оне чланице ЕУ које мо Румунија и Бугарска, што представља унутрашњим пловним путевима него реципо питању имплементације РИС-а на својим Хрватска су у далеко квалитетнијој позицији веома мало финансијске подршке ЕУ, Србија и су и чланице ЕУ. Интересантно је да, пако са

Секретаријат Савске комисије одопооги вывтии вучинхот ве минтовь? 'dvгәи<u>Ш</u> vmnнnЭ

дэдгр (эдоповии эчтрашіні соверд ре дртнэ∐-ПУЧД, qomxэquД 'ovoO dnwv∏

ордгоэд түпэолП

ээлэдээ эноппридофнп эньэд ре рчэгэро припоовожб_д

Искуства Хрватске и Србије су у том процесу од ду имплементиран на реци Сави.

непроцењивог значаја.

средства) да РИС буде у наредном трогодишњем перио-

те се очекује (уколико се за ту фазу обезбеде финансијска

пројекта и инсталације прототипа за РИС на реци Сави)

и обезбеђена финансијска средства за израду Главног

РИС стандарди, припремељена тендерска документација

(формирана је Аd-ћос радна група за РИС, усвојени први

Сави у оквиру Савске Компсије су углавном окончане

и развоју РИС-а, равноправна улога у пројектима Савске

ЕИС-а, делимична покривеност AIS базним станицама

било, али више као пропратие онима на Дунаву – израда

датно интензивирају (одређених активности је свакако

за пловидбу у Секретаријату Савске комисије) се до-

предак аутора Жељка Милковића, Заменика секретара

у Савском Веснику бр.2 – Технологија омогућава на-

.Амитшижят 🛿 ан аднатэяя андюяоп 🛪

њене политике везене за PNC;

* ДАЛЪИ РАЗВОЈ СИСТЕМА;

;эцидавони и

* АДЕКВАТНА ИНФРАСТРУКТУРА;

* ЦЕНТРАЛИЗОВАНО УПРАВЉАЊЕ;

* ПОРАСТ МЕЂУНАРОДНЕ И РЕГИОНАЛНЕ СУРАДЊЕ;

* УЧЕСТВОВАЊЕ У РАЗВОЈНИМ И ИНФРАСТРУКТУРНИМ

ж улазак региона у Еуропску унилу и поштовные

ПРИЛИКЕ

.АТАУЭСИМИШЛАВНЬЕ И РАЗВОЈ ВЛАСТИТИХ ПРОЈЕКАТА.

* ОЛАКШАН ОПЕРАТИВНИ РАД И ОДРЖАВАЊЕ СИСТЕМЬ;

* КВАЛИТЕТНИ И СПЕЦИЈАЛИЗОВАНИ ЉУДСКИ РЕСУРСИ;

JIAHD

Тарела 1. SWOR AR ARABAWAR V ДРЖАВАНИ А СЛИВУ РЕКЕ САВЕ

(VI) ТРОЈЕКТИМА ФИНАНОРАНИФ ОНРИМИЛАД АМИТАЗООГ

.(.по и

Како Босна и Херцеговина нема искуства у промоцији

Припремне активности на имплементацији РИС-а на комисије ће јој свакако помоћи у даљој експанзији РИС-а.

'упяя<u>Г</u> нвдоє

* НЕИНФОРМИСАНОСТ КОМЕРЦИЛАЛНИХ КОРИСНИКА.

* СЛАБА РАЗВИЛЕНОСТ УНУТРАЩЊЕ ПЛОВИДЕЕ У РЕГИОНУ;

ЭНТЭЧП

NTJOAARJ

* НЕДОСТАТАК СТРУЧНИХ КАДРОВА;

какиратоп натшичоху ондоводан *

* НЕРАЗВИЈЕНА ЛЕГИСЛАТИВА У ВЕЗИ РИС-А.

* НЕПОСТОЈАЊЕ КВАЛИТЕТНОГ ЛОБИРАН;

* ФИНАНСИЈСКИ КАПАЦИТЕТ, ТЈ. ЗАВИСНОСТ

;АТЭЦКА ТОНААЖЧД ДО

; ЭАДИВОЛП ЭНШАЯТКНК

да учествују у пројекту. Хрватска и Србија нису биле подобне финисаних тендерском процедуром, Србије, с'обзиром да, због услова деевентуалие партиере из Хрватске и међу 44 партнера није било места за од стране DG ТКЕИ-а), али нажалост, имплементацију РИС-а, финансиран 2005. године, фокусиран на развој и иврножо пројекат, започет 2002, (пан-европски COMPRIS-om сs ропском нивоу заправо почиње Конкретан развој РИС-а на ев-Републику Србију.

ограничен на Републику Хрватску и

реке Саве) је заправо, у овом моменту,

ницама Оквирног споразума о сливу

Оазвој РИС-а у државама на сливу

реке Саве (у државама потпис-

РИС-а, потребу да се имплементи-На сву срећу, препознајући значај

експанзијом РИС-а у Хрватској и Србији и потпуно неопочете су активности које ће резултирати невероватном које нису биле подобне да учествују у СОМРRIS-у, зара на целом току Дунава, али и потенцијал у државама

2001. године, започела интензивније промовисање РИС-а Србији је аустријска компанија Via-Donau, која је, током Иосилац иницијалне промоције РИС-а у Хрватској и и имплементацији РИС-а и у европским размерама. чекивано дати велики допринос популаризацији, развоју

године у присуству представника релевантних мини-У тадашњој Привредној Комори Југославије је 2001. као нове технологије на унутрашњим пловним путевима.

бе, сам РИС и његов успех у Аустрији. организације за развој и промоцију унутрашње пловидганизована радионица на којој је презентован концепт старстава, речне привреде и релевантних факултета ор-

пут СВОВІЗ-а и YURIS-а) развој РИС-а у Хрватској и унутрашње пловидбе кроз конкретне пројекте (поорганизације које би се бавиле промоцијом и развојем Иако је основна идеја била да се промовишу

Наиме, након успеха радионице, током 2001. и 2002. .ничен тигилске онуптоп вн окјивдо эз ијиод

вантни институционални и привредни субјекти (Лучке У међувремену, ЦРУП, чији су оснивачи такоће реле-

активно побирало у добијању финансијске подршке ЕУ.

унапредио квантитет и квалитет ЕИС-а, него се веома п вмылинатэ минево ZIA вавнуД тэонэандиоп впаћзаоп

развој РИС-а је био веома интензиван, тако да се не само

су обе реке покривене ЕИС-ом током 2006. године. Дальи

ради комплетног сета ЕИС-а на Дунаву и Тиси, тако да РИС тест центар у Београду, а уједно се приступило из-

године у Пловпуту, веома брзо је успостављен и први

израђених ЕИС, али и постављањем прве AIS базне ста-

и Пловпута је резултирала успешним тестирањем Без обзира на све проблеме, сарадња између ДПЦ-а

датака и подлога за развој ЕИС-а, те да је у том моменту

(ENC), с'обзиром да је био у поседу свих неопходних по-

РИС-а – продукцијом Електронских навигационих карата Србији. Пловпут се до тада бавио само једним сегментом

узме све активности у вези промоције и развоја РИС-а у

унутрашњим пловним путевима, данас Дирекција) пре-Савезна јавна установа за одржавање и развој пловидбе на

вало да од пролећа 2005. године Пловпут из Београда (тада све више окретао пројектима из бродоградње, проузроко-

области унутрашње пловидбе, што је уз менацмент који се

статак свести о потреби сарадње између кључних актера у

у вези слабе подршке релевантних министарстава и недо-

којима се суочавао ДПЦ током промоције РИС-а су били

РИС-ом и то до марта 2005. године. Основни проблеми са

банка). Уз остале пројекте, ДПЦ се превасходно бавио

лука Панчево, Слободна зона Београд, ЈРБ и Војвођанска

и привредни субјекти (Коморе, министарства саобраћаја, Оснивачи ДПЦ-а су били релевантни институционални

ДПЦ, крајем 2001. године и у Хрватској Центар за развој

пловних путева, у Србији Дунавски Пројектни Центар –

које би се бавиле развојем и промоцијом унутрашњих

Епилог тренинга је било оснивање управо организација

укльучени у рад релевантних РИС експертских група.

Хрватској и Србији представљене основе РИС-а, те су

ге на којима су будућим носпоцима развоја РИС-а у

године Via-Donau је организовала тромесечне тренин-

унутрашње пловидбе – ЦРУП у јесен 2003. године.

(поред ДПЦ-а) имао и едукован кадар.

нице у Београду.

По успостављању одељења за РИС почетком 2005.

уније.

эндэд

инрэч

нису чланице европске

ко је у државама које

међутим, посебно теш-

личитим потешкоћама,

ском нивод' праћен раз-

и данас јесте, на европ-

је њихов развој био, а

путевима. Свакако да

унутрашњим пловним

заобилазни део без-

<u>у данашње време не-</u>

ни сервиси (PNC) су

-оипьмдофни

эдияопп

стање квалитета контролисаних површинских вода на основу извршених физичко-хемијских и бактериолошких испитивања, и ове године је потврђено да комуналне отпадне воде, осим индустријских у подручју Тузле, а нешто мање Сарајева и Зенице, највише доприносе релативно лошем стању. За праву анализу стања квалитета водотока, осим већег броја годишњих серија испитивања, мора се располатати и са адекватним количина и квалитета индустријских и комуналиних отпадних вода које улазе у водотоке, што код примењеног падних вода које улазе у водотоке, што код примењеног издиних вода у 2008. години, као и претходних година,

> ним испитивањима. Посматрајући комплетно утврђено

> треба потврдити будућим планираполутаната и у води и седименту које испитивања наведених специфичих нагласити да су ово прелиминарна је и квалитет воде најлошији. Треба детектоване на мерним местима где неких испитиваних полутаната су очекивању, повећане концентрације димента на 7 мерних места. Према и испитивање квалитета речног сеу 2008. години је први пут вршено но у сливу реке Спрече. Осим тога, ности ОСР-а и РАН-ова првенствепри чему су утврђене повећане вреди органохлорни пестициди (ОСР), (УОС), полихлорни бифенили (РСВ) (РАН), волативни органски спојеви та: полиароматски угљеноводоници специфичих органских полутанашинских вода на присуство неких но испитивање одабраних повр-

> Резултати извршених исплтивања у 2008. години у већини случајева потврђују стање квалитета утврђено у претходним годинама испитивања. Одређене мање разлике су нормална појава јер се ради о само три серије испитивања и то тренутних узорака. У 2008. години је први пут врше-

> тета налазе у IV или изван IV класе. се вредности више параметара квалиевидентирано на 9 мерних (20%), где стање", а "посебно лоше стање" је эшоп., вми (%4,44 вээ) втээм хиндэм , док стање", док 20 саних мерних места (сса 35,6%) има ности, може се рећи да 16 контроли--дэда XUM внэгеорачења MDK вредсерије испитивања. Ипак, уз мања тет, односно "добро стање" у све три пуности задовољен захтевани квалитролисаних мерних места није у потутврђено је да ни на једном од конхиньэлподтноя вньяитип вдоя -эи химпосоидодим и химэримэх -ояьиєиф peayntata моенцьнА

одређеној мери незадовољавајући.

 Γ реки Мирковић, Γ роки Мирководилац Лабораторије за воде, Λ 2енција за водно подручје реке Саве" Сарајево

На крају, резултати испитивања свих водотока на подручју ФБиХ су показали да је утврђено стање очекивано најлошије у контролисаном делу слива реке Босне, из наведеног разлога концентрације највећих комуналних и индустријских загађивача, те је у том сливу потребно предузети најопсежније мере заштите.

није био случај. На примењен начин утврђује се само последица, а не и узрочно-последична веза.

	VI<	VI<	VI<	Спреча - ушће	545
	VI<	VI<	VI<	лирач(П - Арэап)	44
	VI<	VI<	VI<	ηγκρβηγκη ποτοκ – Υψλε	43
	VI<	VI<	VI<	элшү – Апа l	45
	VI-III	ΛI	VI-III	адаядоМ до ондоаеин — арэалЭ	11
	۸I	ΛI	VI<	АладоМ до ондояеч — арэалЭ	40
II.	<u> </u>	VI<	VI<	Оскова — ушће у Спречу	68
		III		АцаптаМ до ондояеин — анзод	38
	-	-	-	АІАЛТАМ ДО ОНДОЯЕХ — АРОСИ	28
	111-11	111-11	111-11	Агшү - Ацаяну - Аланан - Аланан - Аланан - Аланан	98
	111-11	111-11	111-11	аволО до ондояеин — агавияА	32
				алих - Аритиоид	34
	 -	 -	 -	ЭЛШҮ – АЈИНАЛПҮТЈ	55
	-	-	-	Аливодива Е до ондовеч — Аноод	75
	-	-	-	АРПЭЖ ДО ОНДОЯЕХ — АНООД	15
		AI-III	VI-III	росни — низводно од Зенице	02
		-	-	росне — узводно од Зенице	67
		III	111	АВШАН – АВШАІС	82
		ΛI-III		Этиго Арадиание Арадии Ара	20 27
				Aruol Aruo	97
				росне — низводно од Високог	
			VI-III	Фоничка река — ушъе у реку Босну	52
	11-111	-	-	ФИЛИЧКА РЕКА — ИНЗВОДНО ОД УШЛА ЛЕПЕНИЦЕ	54
			111-11		53
			11-111	Лепенице – ушле у Фолничку реку	77
	11-111	-	11-111	Крешевка – ушле у Лепеницу	17
	-	-	-	Жельезнице – ушле у Фолничку реку	50
	-	-	-	ајиніоФ до ондоаєни — аратар	61
	-	-	-	алиль до ондоаеми иллов ЭрингоФ до ондоаеми – аратаяД	81
				Босни — низводно од Ставње	21
				Ставња – ушће	91
	III	III	-	Босна — узводно од Ставње	۶L
	III	III	111-11	Элшү – унолиМ	14
III	-	-	-	ароондо од Мисоче	٤٢
II	VI<	VI<	VI<	элшү - аринашо с	71
	VI<	VI<	VI<	Bocha - Pedebo	11
	VI<	VI<	VI<	Аллацк – УшлалМ	01
II	11-111	11-111	11-111	Босна — низводно од Жељезнице и Зујевине	6
II	11-111	11-111	11-111	элшү – алинеэлэЖ	8
	-	-	-	Жельезница — Крупачке стене	L
		1	1	БИЈЕЛА РЕКА – УШТЕ	9
	I	I	-	Ценя река – уште	S
I	I	11-1	-	Жерезница – извор	4
	11-111	11-111	11-111	алшү - аниазиу	5
I	I-II	HI	HI	Босна — Римски мост	7
I	1	I	l I	Босна – извор	l
VI-I	111	Ш	I	МЕРНО МЕСТО НА СЛИВУ РЕКЕ БОСНЕ	P.6.
алапи анаяэтхаЕ	AMALN	ена класа по сері	Algarithm Algari		- 0-

них вода, па су очекивано укупни резултати у утицаја комуналних и индустријских отпадочекује повећано загађење, ради утврђивања делу тока, а више циљано на местима где се му су испитиване реке у изворном, чишћем вода на укупно 45 мерних места, у мањем оби-

ког параметра, за које имамо МDK вредности, у

- -эноп омая тоондов вредност само поне-,итэондэда
- имамо DK вредности, су у оквиру дозвољених
- раметара у свим серијама испитивања, за које добро стање – вредности свих испитиваних па-
- се жели дати што прецизнија градација је: Појашњење за наведене условне критеријуме, чиме

жикробиолошких испитивања:

на основу добијених резултата физичко-хемијских и нешто прецизнија) процена стања испитиваних вода

S	S	8	-	8	III
4	14	9	-	54	II
-	L	5	-	3	I
Посебно Лоше стање	∃шоП СтяњЕ	Релативно Вело стање	О9аОД ЭфіятЭ	БРОЈ МЕРНИХ МЕСТА	анаватха £ Аралуа

неких специфичних параметара квалитета (РАН, РСВ,

будућих серија испитивања, посебно из разлога што су минарна испитивања и треба их потврдити кроз више ЛОС и ОСЬ) пошто су у 2008. години вршена прели-

у ову анализу нису укључени резултати испитивања

дозвольену вредност за IV (или V) класу, однометара, за које имамо МDK вредности, прелазе посебно лоше стање – вредности више пара-

које имамо МDК вредности, прелазе у одређеној лоше стање – вредности више параметара, за мањој мери прелази дозвољену вредност,

захтеване МDК вредности врло ниске.

Посебно лоше стање утврђено је на следећим мер-

.."ван класа"..

мери дозвољену вредност,

::бмитээм мин

захтеване II класе: Лукавички поток – ушће,

Оскова – ушће, Спреча – узводно од Модраца и

'ошаница – ушће,

• захтеване III класе: Јала – ушће, Спреча –

Пурачић, Миљацка – ушће, Босна – Рељево,

...эйшү – крэqпЭ

но од језера Модрац, односно у самом језеру евидентира на мерном месту Спреча – узводког органског и анорганског загађења, које се се претпоставка да је она главни узрок велии то на њеном ушћу у реку Спречу. Потврдила први пут испитиван квалитет воде реке Оскова нема неких посебних разлика. Ове године је у односу на претходне године испитивања

Потребно је нагласити да је, укупно .элиниаиЖ вд тивност подручја Бановића и знатно мање гра-Модрац. Узрок је индустријска и комунална ак-

мено у циљу провере већ утврђеног доброг росне и њених притока се врше само поврезагађење. Испитивања чистих деоница реке мерним местима где се и очекује повећано да су испитивања вршена првенствено на оним гледајући, стање доста лоше, али уз напомену

зултата физичко-хемијских и микробиолош-КЛАСА, процењених на основу добивених ре-У спедећој табели дат је преглед УКУПНИХ .646T3

Као конкретан увид у резултате дат је и гралитета које не одговарају захтеваној класи. Масним словима су оне процењене класе кваких испитивања, у односу на захтевану класу.

утицај градова и притока. серију испитивања, како би се боље видео растворени кисеоник дуж реке Босне, за трећу них показательа квалитета као што су ВРК5 и фички приказ промена резултата неких основ-

д извршеном испитивању површинских

(енеаитипои ежшопоидоджим и ежојимех-ожиеиф) СРЕДЊЕГ ДЕЛА СЛИВА РЕКЕ БОСНЕ КВАЛИТЕТ ВОДА ГОРЊЕГ И

односно на подручју Федерације Босне и Хервз реке росне у горњем и средњем делу слива, испитивања квалитета површинских вода слиподручје реке Саве" Сарајево врши редовна Ондоа ве эјициэтА,, эдоа ве кјидотвдодеЛ

цеговине (ФБиХ), од 2006. године.

нешто бољу слику стања испитиваних вода али нису Универзитета у Сарајеву, Одсек за биологију, који дају које је вршио Природно-математички факултет односно сапробиолошких испитивања у две серије на укупно 45 мерних места у три серије испитивања, лошких карактеристика квалитета површинских вода вршено испитивање физичко-хемијских и микробиоводопријемника) на сливу реке Босне је у 2008. години

тема овог прегледа).

(Службени лист СФРЈ, број 6/78) извршена је условна "эјпавпосуц кора обалног мора Југославије" о класификацији вода међурепубличких водотока, тока" (Службени лист СР БиХ, број 2/67) и "Уредби Према постојећој "Уредби о категоризацији водо-

СЬЦ - 02

вршити сама испитивања. објеката и лабораторијских капацитета који могу бе обнављања ратом уништених водопривредних због ратних дејстава, а након тога због потре-2005. године ова испитивања су била обустављена реке Босне од 1963. године. У периоду од 1992. до сконтрола квалитета вода комплетног слива Контлопа изставак некадашњих редовних

посебно у еколошком смислу. што је то једна од најзначајнијих притока реке Саве, је контрола слива реке Босне од посебног значаја, површе се и у сливу река Врбаса, Уне, Сане и Дрине, али Испитивања површинских вода на подручју ФБиХ

Фојница, Лашва и Усора. Ставња, Криваја и Спреча, а леве притоке су: Зујевина, него по количини воде које доноси у реку Босну), Жељезница, Миљацка, Јошаница (више због загађења планине Игман. Значајне десне притоке реке Босне су: реке Босне је јако карстно врело смештено у подножју средњег дела слива, од извора до града Добоја. Извор чега је овим радом обухваћено испитивање горњег и део Босне. Површина слива износи 10.457 km2, од Сливно подручје реке Босне обухвата централни

. вмицотоцп интензивних падавина и ниским летњим и зимским га, те нешто нижим јесењим протоцима као резултат великим водама у пролеће, насталим топљењем сне-Водни режим реке Босне је плувијално-снежни са

. Хи
З
Ф ујруддоп монъянтипон монт
эпп разито најлошијег квалитета у 2008. години на комтог разлога су воде сливног подручја реке Спрече изиндустријски базен тренутно највећи загађивач. Из падних вода у 2008. години показује да је тузлански нантан утицај. Испитивања утицаја технолошких отсу сарајевска, зеничка и тузланска регија имале домипадних материја у односу на комплетну БиХ, при чему прератном периоду представљале сса 78% извора от-Индустријске отпадне воде у сливу реке Босне су у квалитет вода од свих контролисаних сливова у $\Phi \text{БиХ.}$ оптерећење реке Босне, која због тога има најлошији Високог, Зенице и Тузле, утврђено је значајно органско падних вода, првенствено градских подручја: Сарајева, воде. Због неадекватног предтретмана комуналних отса тог подручја отиче свега 14,1 % укупне количине коме живи око 40% од укупног броја становника, док Слив реке Босне заузима 20,4% територије БиХ, на становника за слив реке Босне је доста неповољан. Однос расположивих количина вода у односу на број

концентрација индустрије у сливу те пријемне моћи Из претходно наведених разлога (број становника и

юкитерио справоволену Оквирног споразума, гласити да спровођење Оквирног споразума представља споразума и њиховој практичној примени. Такође треба надржаве стране предузеле у спровођењу одредои Оквирног укльучују законодавне, регулаторне и остале мере које су страна Оквирног споразума. Први национални извештаји ниховом подношењу Савској комисији од стране држава оналних извештаја о спровођењу Оквирног споразума и комисијз' и које сл примењиване у припреми првих нацидатно разрађен Смерницама које је дефинисала Савска који је уведен Методологијом, је у протеклом периоду дотим међународним уговорима. Механизам извештавања, страна у погледу извештавања које се захтевају према друханизам извештавања који је усклађен са обавезама држава транспарентности у спровођењу Оквирног споразума и месиоразума, којом је уведен низ принципа за осигуравање методолого внаболого внабара спроводена Скеирного Скеирного Скеирного Скеирного Скеирного Скеирного справода с

Оквирног споразума.

сврху испуњења циљева бож индад хинтадод хия предузимања опло какзума, те разматрања и иуна Оквирног споравих протокола и доусвајања предлога нокомисије, разматрања и лога и препорука Савске одлука на основу предске комисије, доношења рада и активности Савдине са циљем праћења одржава једном у две готанак држава страна се вирни споразум), сассипел Беке Саве (Око рилердоиз гондиэмо У складу са чланом 14

На Првом састанку држава страна, на којем су учествовали високи званичници све четири земље, акценат је био стављен на "Деклирацију Преог састанка држаеа страна, којом се ојачала основа и дефинисање смерница за будући рад Савске компсије, и на усвојену

Други састанак држава страна представља прилику савским државама да оцене активности у спровођењу Оквирног споразума у протекле две године, одлуче о даљим корацима које је потребно предузереса за све државе, као и да се дореса за све државе, као и да се дореса за све државе, као и да се дотилљава који су од заједничког интереса за све државе, као и да се дореса за све државе, ко се дореса за све државе, све државе, као и да се дореса за све државе, све државе

Каю што је и договорено на ива, одржаном гастанку држава страиа, одржаном 1. јуна 2007. године у Загребу, земља домаћин Другог састанка држава страна је Република Србија, а састанак се одржава 1.

Иако се Оквирним споразумом успоставља солидна основа за сарадњу у области вода у региону на веома амбициозан и свеобухватан начин, његово спровођење је веома комплексно и захтева много усаглашених активности. Међутим, у протеклом двогодишњем периоду били смо сведоци значајног напретка у спровођењу Оквирног споразума, постизању првих запажених резултата у постизању његових главних циљева, у успостављању међународног режима пловидбе на реци Сави и њеним пловним притокама, и постизању напретка у успостављању окђународног режима пловидбе на реци Сави и њеним пловним притокама, и постизању напретка у остогављању округи састанак држава страна представља још једну прилику за даљу анализу и постизања саједниччких досповора у сврху побољшања сарадње у целом савском сливу

питања у реализацији Оквирног споразума, постигнути напредак, значајне трендове и изазове који су уочени у проте-

преми свеобухватног Извештаја који указује на главна

Савској комисији веома вредне улазне информације у при-

која је разрађена и усвојена од стране Савске комисије то-

Информације и стајалишта држава страна представљају

клом периоду, као и на рад Савске комисије.

ком протеклог периода.

У складу са Оквирним споразумом који предвиђа неколико подручја која би се требала регулисати додатним протоколима, те закључцима Првог састанка држава страна којима се наглашава значај припреме протокола, активности на њиховој изради су у протеклом периоду интензивноане. Након што су припремљени нацрти одређених протокола разматрани на седницама Савске комисије (а, пре тога, на састанцима стручних група), 24-25. марта 2009. године у Загребу је одржан састанак на тему коначног усаглашавања текста нацрта Протокола о спречавању загађења вода проузрокованог пловидбом на Оквирни споразум о сливу реке Саве. У зависности по законодавствима држава страна у погледу потписивања имађународних уговора, планира се потписивања поменутог

И закъучно, резултати Другог састанка држава страна бе служити као смернице за јачање основе за унапређење спровођења Оквирног споразума као и за дефинисање упута за будући рад Савске комисије.

протокола на Другом састанку држава страна.

саветник за правна и опшара, саветна, поливана, Малики Жилики и опшана, саветна, поливана, саветна, саветна, с

Посебни саветник за правна и општа питања, Секретаријат Савске комисије

ДРУГИ САСТАНАК ДРЖАВА СТРАНА ОКВИРНОГ СПОРАЗУМА О СЛИВУ РЕКЕ САВЕ - 1. ЈУНИ 2009. ГОДИНЕ

CABCKNBECHNK

ИПОМТИР ИНАВОТШОП

Част ми је и задовољство да у току припрема за Други састанак страна Оквирног споразума за слив реке Саве, који се одржава у Београду I. јуна 2009. године, учествујем у припреми трећег броја Савског весника..

Иза нас је четири године рада Међународне комисије за слив реке Саве. Почетне године су искоришћене да се оформе радна тела, конципира даљи рад и начине први кораци за припрему

реализације активности на сливу. Активности Савске комисије и њених радних тела су у великој мери у складу са активностима у државама чланицама, чији је циљ јачање интегралног управљања водама, очување живностиком Савом. То се односи, како на усклађивање имплементацију закона и планирање у наведеним областима, тако и на припрему инвестиција и обезбеђење економских инструмената за предизацију пројеката. Такође, ове активности предизацију пројеката. Такође, ове активности представљају помоћ нашим државама у процесу приступања Европској Унији: Хрватској, Босни и

Херцеговини и Србији. За Републику Србију посебно је важно доношење недостајућих протокола којима ће се регулисати питања из области управљања водама на сливу реке Саве. Србија је најнизводнија од штетног дејства вода – поплава, као и питање заштите квалитета вода, имајући у виду да се из савског алувиона водом снабдевају становица, ши градова дуж реке Саве (Сремска Митровица, Шабац, Београд и др.).

Посебно напомињем да су се у реализацију активности Савске комисије у Србији активно укључила министарства и организације надлежие за питања из делокруга рада Комисије и која улажу напоре да у оквиру допринесу заједничком ресекторских стратегија допринесу заједничком ресекторских стратегија допринесу заједничком реситва Саве.

ogno naturo i

NMUPECYM

:чеавдеN

стерского Савска комисија – Међународна Загреб (Хрватска), Нова вес 11, Тел./Факс + 385 1 488 6960, 488 6986 isrbc@savacommision.org

Извршни уредник: Льиљана Панџић Уређивачки одбор: Кемал Каркин (БиХ), Марина Халужан (ХРВ), Роберт Којц (СЛО), Владимир Столовић (СРБ) Дизајн и штампа: ИШД, Цицеро" д.о.о.

који је усвојила Савска Cabe, әяәд слив споразума HOL 39 спровођења Оквирэ[итэтвдтЭ тан нат лизован је квалитесливу Саве, финастрана држава на ка заинтересованих учешће представни-Саве, а уз активно обележавања Дана рео-цраду у оквиру у ционици одржаној у ідну месецу, на ра-Прошле године, у

Александар Продановић, Заменик председавајућег Међународне комисије за слив реке Саве, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије

татима које постижемо на унапређењу услова живота и рада људи и очувању екосистема на сливу

информације о вредностима слива Саве и резул-

весник наставити да нас повезује, пружајући нам

грађана који живе на и од реке Саве, и да ће Савски

тивности у оквиру Савске комисије, а у интересу

били испуњени сви услови за безбедну пловидбу

ног пута, али нас чека још активности како би

вер су видъиви резултати на обележавању плов-

одлука у области обезбеђења безбедне пловидбе;

управљања – Карактеризација слива реке Саве,

ком од поплава. Први резултат припреме Плана

мера, као и припрема Плана управљања ризи-

Плана управљања сливом реке Саве, са Програмом

активности у наредном периоду биће: припрема

пловидбу. У области управљања водама, главне

прихватьив по животну средину и безбедан за

Сава постане важан пловни пут, истовремено

видбе осигураће се неопходни услови да река

Компсија је у међувремену донела значајан број

Надам се да ћемо заједно успешно наставити ак-

САВСКИ ВЕСНИК је службени билтен Међународне комисије за слив реке Саве који се објављује разпка Савске комисије, за свако издање. Његова сврха је да се представи преглед најзначајнијих језика Савске комисије, за свако издање. Његова сврха је да се представи преглед најзначајнијих активности, пројеката и постигнућа Савске комисије у подручјима које покрива Оквирни споразум о сливу реке Саве, да се дају корисне информације и обезбеди боља комуникација свих релевантних интересних група, као и шире јавности, са Савском комисијом, и на тај начин

промовишу вредности и потенцијали реке Саве.

реке Саве.

- услов за развој региона.

налази се у завршној фази.

Стратегије у области пло-

комисија. Спровођењем

САВСКИ ВЕСНИК је доступан и на интернет страници Савске комисије:

ГАЖЧДАЭ

Λ

Λ

9l	Аарта слива реке Саве	Х
SI	уклучивање заитересованих субјеката у процес спровођења Оквирног споразума	XI
14	авс) эяеу үслир у сливу реке Саве	III/
12-13	Географски Информациони Систем за слив реке Саве	ΠΛ
11	ытиволп со вдепто эсневеснидое и эснеслпулирП	IΛ
01	Израда дальинара за реку Саву	Λ
6-8	хинр99 бовеат төгмөр үм хинир9 бовеат төгмөр м мар алаар	ΛI
Z-2	Квалитет вода горњег и средњег Дела слива реке Босне	III
Þ	други састанак држава страна Оквирног Споразума о сливу реке Саве	II
5	Уводник	Ι

на реци Сави.

ΑΥΑΤΑΥΑΚ CEKPETAPA 24.-25. ABLYCT 2009 - 3ALPE5, XPBATCKA

планирани развој интегралног речног саобраћаја пракси у одрживом планирању пловних путева, те

путевима реке Дунав, нацрт Приручника најбољих које потичу из пловидбе унутрашњим пловимо

на Студију хидроморфолошких алтерација Радионица ће се бавити питањима која се односе

која се одржава 9.-10. јуна 2009. године у Загребу. ис онти представљени и разматрани на Радионици кординише реализацију различитих задатака, који

пловних путева, и у оквиру свог делокруга рада оави инфраструктуром трансевропских мрежа оз (в-SHOAIA удиланиементацију NAIADES-а) се

Радни програм 5 у оквиру пројекта РLATINA

ΑΙΑΑΑΑΟΑΟ ΤΟΗΡΞΑ ΝΤΟΑΓΑΟ

ΤΟΗΓΑΥΤΗΝ ΥΜΑΤ ΑΗ ΑΝΙΤΑΙΑ АТХЭГОЯП КАИВУО К АДИНОИДАЯ

9-10.JYHN 2009 - 3ALPEB, XPBATCKA

Сваке године организује се састанак секретара **3ΠΟ983 Α9363 ΝΑ Α936 ΚΑ ΝΙΕ36ΡΑ ΕΒΡΟΠΕ** МЕЂУНАРОДНИХ КОМИСИЈА ЗА

састанак ће бити позвани и представници Рајнске и по први пут откако се овакви састанци одржавају, на у Загребу, 24.-25. августа 2009. године. Поред тога, станка је Савска комисија, те ће се састанак одржати нансирања пројеката, и сл. Ове године, домаћин самеханизми комуникације, делокруг рада, начини фии планови комисија, размењују информације, Европе, где се представљају реализоване активности међународних комисија за заштиту река и језера

Дунавске комисије за пловидоу.

ОДЛУКОМ САВСКЕ КОМИСИЈЕ АЭ ҮДАЛУЭ Ү АУИНДЭВОПАЕ АЕ АНЭЛШАЛЯО АЯЧП АТАДЕN

за издавање овлашћења. Ово су прва овлашћења издана Аз помой софтверске апликације посебно прилагођене издају путем лучких капетанија унутрашње пловидое и заповедника пловила на сливу реке Саве. Овлашћења се о минималним условима за издавање овлашћења за реци Сави у складу са Одлуком 32/07 о Правилима ся издавањем овлашћења за заповедника пловила на Република Хрватска је у априлу 2009. године започела

издавање нових овлашћења. и тамо се одвијају припреме за из росне и Херцеговине и Србије, комисије, апремаинформацијама према поменутој Одлуци Савске

систем за слив реке Саве Географски Информациони

Прикуплане и збрињавање отпада са пловила

и средњег дела слива реке Босне

Оквирног споразума о сливу реке Саве Други Састанак држава страна

службени билтен Савске комисије

6002į́6m\£.qð

CABCKNBechnk

INTERNATIONAL SAVA RIVER BASIN COMMISSION